

MARMARA BÖLGESİ HAPİSHANELERİ
HAK İHLALLERİ RAPORU
(Temmuz-Ağustos-Eylül 2023)

25.10.2023

İnsan Hakları Derneği
İstanbul Şubesi
Hapishane Komisyonu

MARMARA BÖLGESİ HAPİSHANELERİ HAK İHLALLERİ RAPORU

(Temmuz, Ağustos, Eylül 2023)

İNDEKS

A- Giriş.....	sf 2
B- Başvuruların Takibi.....	sf 14
C Sonuç ve Öneriler.....	sf 14
D- Başvuru Özetleri	sf 22
E- Basın Taraması Yolu ile Tespit Edilen İhlal Örnekleri.....	sf 63

A- GİRİŞ.....

Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü verilerine göre **01/10/2023** tarihi itibariyle Türkiye’de toplam **405** hapisane var ve toplam kapasite **297.200** kişi. 1 Ocak 2023 itibariyle hapiste tutulanların sayısı 341 bin 497 kişi iken, 14 Temmuz’da Meclis’te kabul edilen, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanıp 15 Temmuz’da yürürlüğe giren ve 80 bin 415 mahpusun serbest bırakılmasına vesile olan ancak politik mahpusları kapsamayan infaz düzenlemesi sonrasında 2 Ekim itibari ile toplam mahpus sayısı 261 bin 82’ye geriledi. Bu kişilerin 217 bin 146’sı hükümlü, 43 bin 936’sı ise tutuklu. Kapalı hapisanelerde 221 bin 232, açık hapisanelerde ise 39 bin 850 kişi bulunuyor. Açılan 36.000 kişilik boş yer ile, uzun süredir ilk defa, geçici bir süreliğine de olsa hapisanelerde kapasite aşımı ortadan kalkmış görünüyor.

Politik nedenlerle hapiste tutulanların kapsam dışı bırakıldığı anılan yeni düzenlemeye göre 31 Temmuz’a kadar hapiste bulunan bazı hükümlülere, kapalı hapisaneden açık hapisaneye üç yıl erken geçme ve buradan da tahliye yolu açıldı ve bu düzenlemeden cinayet, yaralama, uyuşturucu, tecavüz, çocukların cinsel istismarı, dolandırıcılık, hırsızlık, yağma ve rüşvet suçları dahil onlarca başka suçtan hükümlüler yararlandı.

Ancak mahpus sayısı ötesinde hapisanelerde hak ve özgürlüklere dair durum bir değişiklik göstermiyor. Kutuplaşmanın, ırkçılığın, ayrımcılığın, adaletsizliğin, cezasızlığın genel kural haline getirildiği bir dönemden geçiyoruz ve “dışarıda” bunlar olurken, örgütlü bir kötülüğün,

düşmanlığın hüküm sürdüğü hapisanelerde mahpuslar beslenmeden sağlığa temel haklarından tamamen mahrum bırakılarak, ağır tecrit altında yalnızlaştırılarak, özel alanları tamamen ihlal edilerek, talep ve itiraz hakları yok sayılarak hatta bu hakların kullanımı suç sayılarak baskı altına alınıyor ölüme terk ediliyorlar.

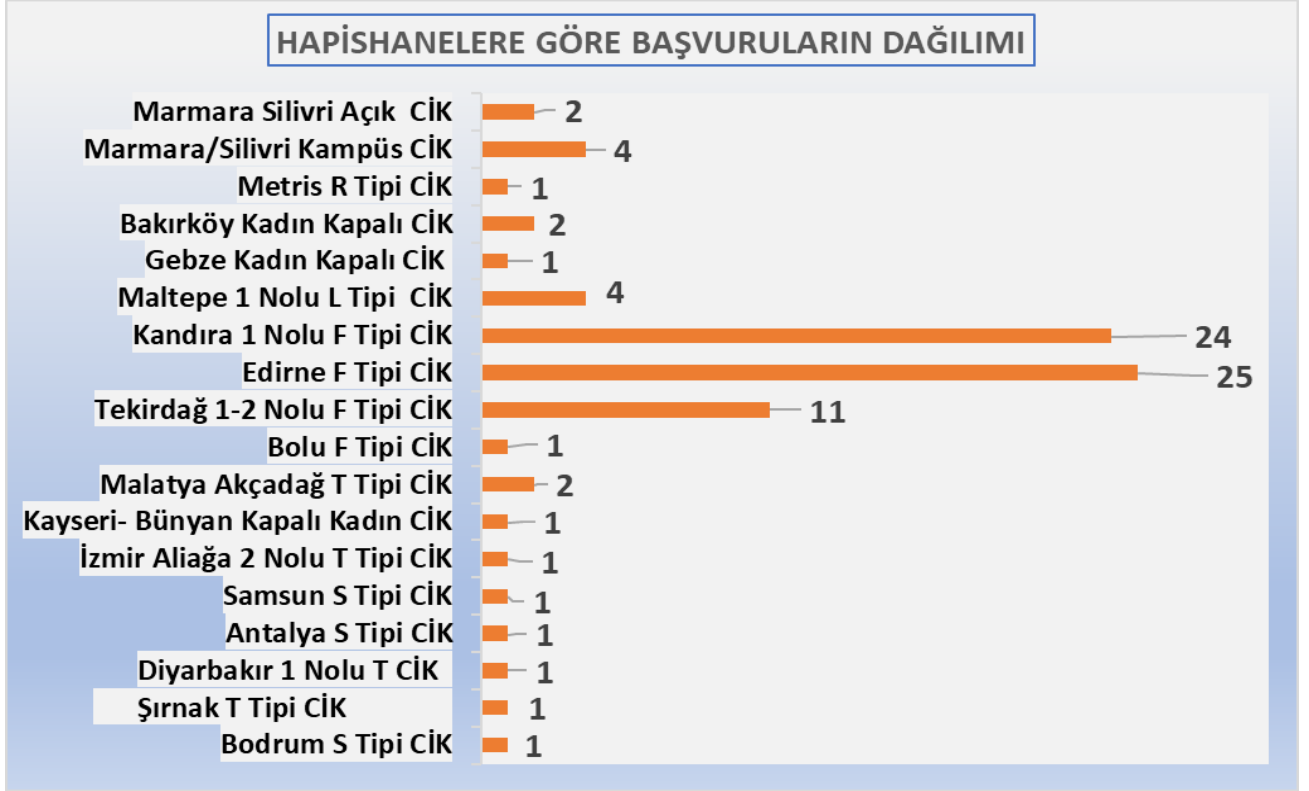
Sonuç ve değerlendirme bölümünde ayrıntılandıracağımız üzere bu rapor döneminde de var olan yaşamsal sorunlar devam etmiş, son iki yıldır uygulanan İdare ve Gözlem Kurulu puanlama sistemi mahpuslara yönelik hak gasplarını meşrulaştırmaya ve özellikle de özgürlük hakkına tehdit oluşturmaya, daha fazla sayıda mahpusu özgürlüğünden yoksun bırakmaya devam etmiştir. İdare ve Gözlem Kurulu puanlama sistemi, mahpuslar üzerinde baskıya, korkuya, kaygıya yol açtığı gibi, mahpusun her türlü ifade ihtiyacını bastırmasına, her an cezalandırma korkusuyla yaşamasına neden olmaktadır.

Sorunların tespiti, çözümü, yetkililerin uyarılarak ulusal ve uluslararası mevzuattan doğan sorumluluklarının hatırlatılması ve çözüm üretmeye zorlanması, toplumsal farkındalık yaratmak, hak ihlalleri bağlamında mahpuslar ve mahpus yakınları ile dayanışmak amacıyla sürdürdüğümüz faaliyetlerin bir parçası olarak bu rapor; Marmara Bölgesi'nde bulunan hapisanelerden İHD İstanbul Şubesi'ne 2023 yılının Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında yapılan ihlal başvuruları ve bu aylara ilişkin basın taraması yolu ile tespit edilen vakaların derlenmesi ile oluşturulmuştur. Raporda Marmara Bölgesi dışından derneğimize gelen ve takibi yapılan başvurulara da ayrıca yer verilmiştir.

Raporumuzda yer alan başvurular, hak ihlallerinin yaşandığı hapisanelerde tutuklu veya hükümlü bulunan mahpuslarca mektup, faks veya mahpus aileleri ve avukatları tarafından telefon, mail ve derneğe gelmek suretiyle yapılmıştır. **Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında şubemize 9'u Marmara bölgesi hapisanesi olmak üzere 18 hapisaneden 83 başvuru yapılmış olup**, bu hapisaneler şöyle sıralanmıştır: **Marmara/ Silivri Kampüs CİK**, Marmara/ Silivri Açık CİK, **Tekirdağ 1 ve 2 nolu F Tipi CİK**, Gebze kadın Kapalı CİK, **Kandıra F Tipi CİK**, Malatya/Akçadağ T Tipi CİK, **Bodrum S Tipi CİK**, Kayseri Bünyan Kadın Kapalı CİK, **İzmir Aliğa 2 nolu T Tipi CİK**, Metris R Tipi CİK, **Diyarbakır 1 nolu T Tipi CİK**, Edirne F Tipi CİK, **Maltepe 1 nolu L Tipi CİK**, Antalya S Tipi CİK, **Samsun S Tipi CİK**, Bolu F Tipi CİK, **Şırnak T Tipi CİK**, Bakırköy Kadın Kapalı CİK .

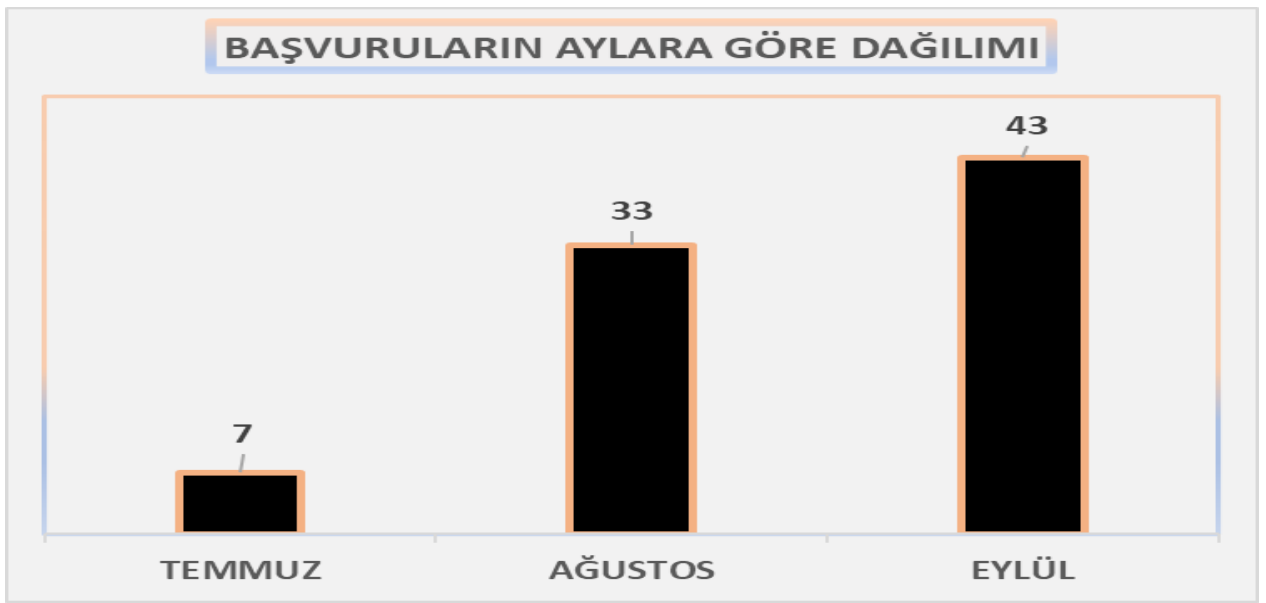
Toplam 83 başvurunun hapisanelere göre dağılımı Tablo 1' de gösterilmiştir.

Tablo : 1

Mahpusların derneğimize gönderdikleri mektupların engellendiği yolunda şikayetlerin arttığı bu rapor döneminde Derneğimize Temmuz ayında 7, Ağustos ayında 33, Eylül ayında 43 olmak üzere toplam 83 başvuru yapılmıştır. Yapılan başvuruların aylara göre dağılımı **Tablo 2'** de gösterilmiştir.

Tablo 2

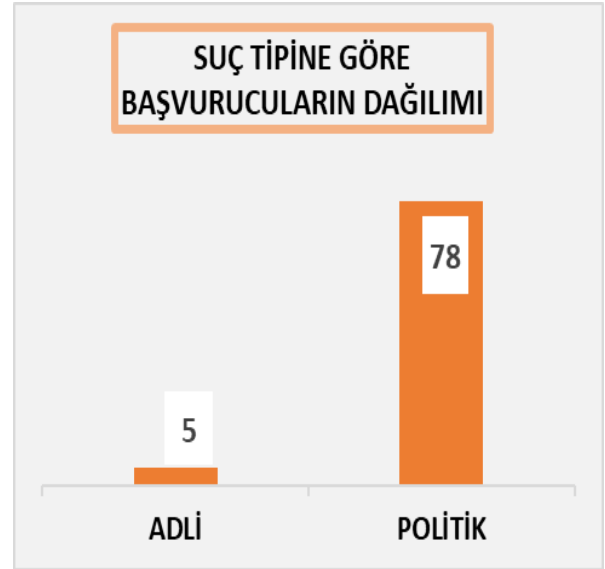

Derneğimize yapılan 83 başvurunun 3'ü kadın 80'i erkek ve 5'i adli, 78'i politik nedenlerle hapiste olanlar tarafından yapılmıştır. Cinsiyet kimliğine göre başvuru/mahpus sayısı Tablo 3'te ve suç tipine göre mahpussayısı Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 3 :

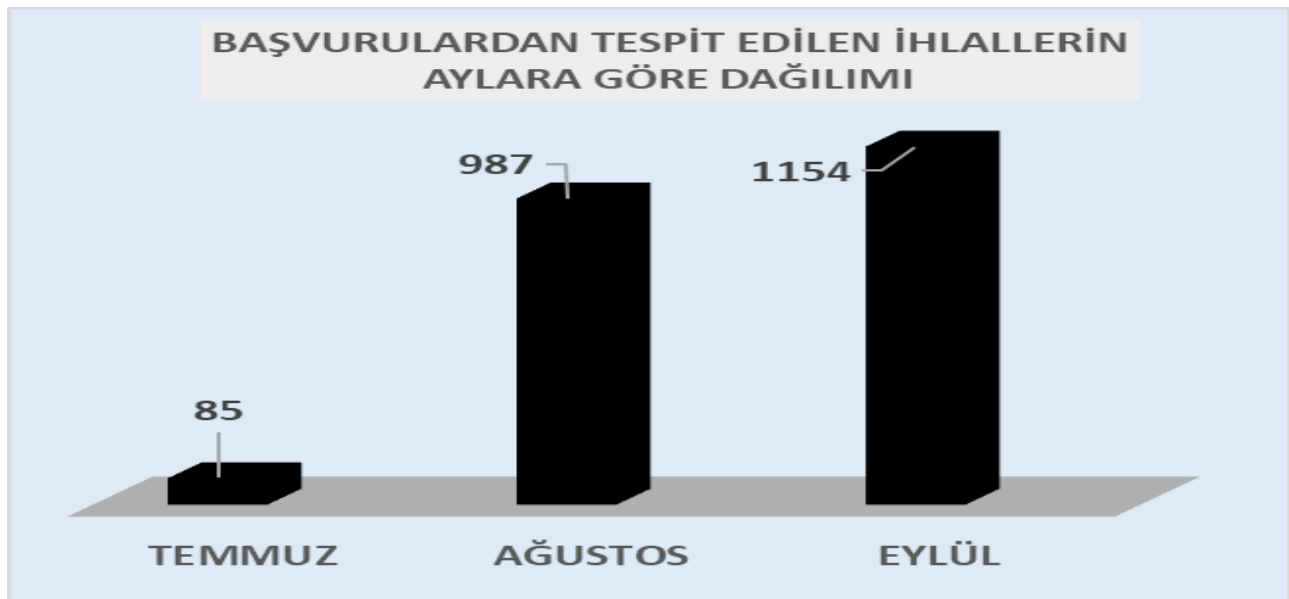

Tablo 4:

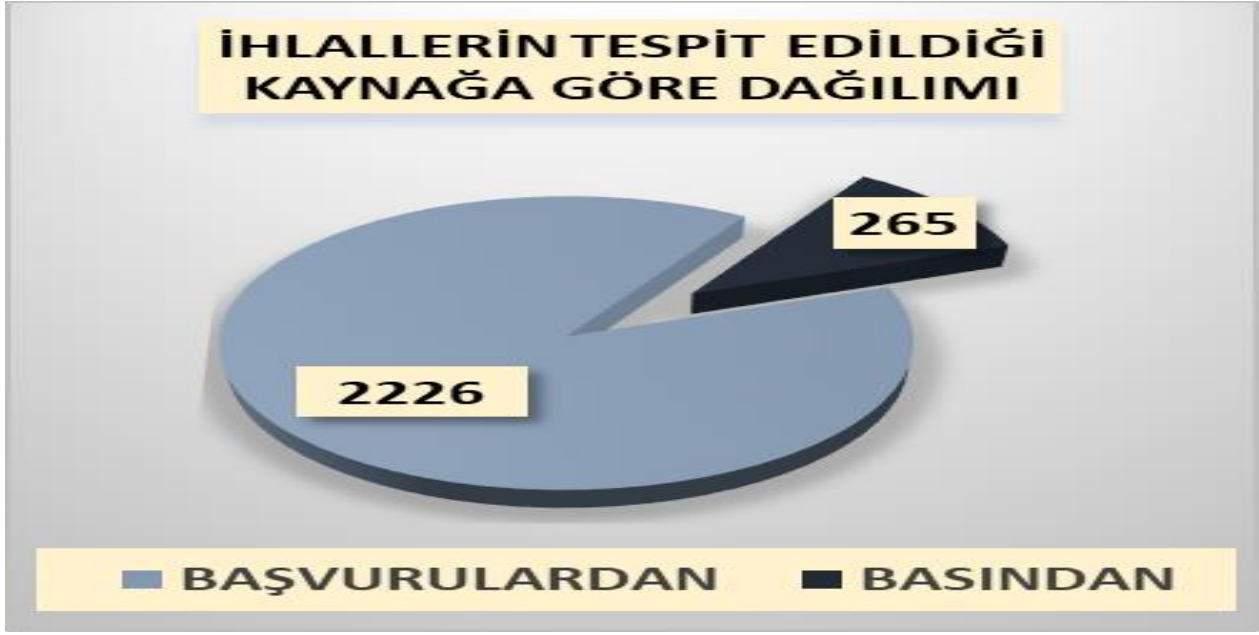

Derneğimize yapılan her bir başvuru birden çok ihlal iddiası içermektedir. Basın taraması yolu ile topladığımız 265 ihlalin yanında, derneğimize yapılan başvurularda Temmuz'da 85, Ağustos'ta 987, Eylül 'de 1154 olmak üzere toplam 2226 ihlal tespit edilmiş olup toplam ihlal sayısı 2491 olmuştur. Başvurulardan tespit edilen ihlallerin aylara göre dağılımı Tablo 5'te , ihlallerin tespit edildiği kaynağa göre dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 5 :

Tablo 6 :

Tespit edilen ihlallerin alanlarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda ayrıntılarıyla gösterilmiştir.

Tablo 7: (Bu tabloda; başvurular üzerinden ihlaller gruplandırılmış, basın taraması yoluyla tespit edilen ve **Tablo 8**'de ayrıntılandırılan ihlaller sayı olarak toplamda gösterilmiştir.)

Tablo 7 :		
Başvurulardan Tespit Edilen		
Marmara Bölgesi Hapishaneleri Temmuz, Ağustos, Eylül 2023		
Hak İhlalleri Tablosu		
Yaşam Hakkına Yönelik İhlaller	T	İşkence, Darp, Kötü Muamele,
-İntihar girişimi (1)	O	Onur Kırıcı Davranış
- intihar eğilimi olan mahpusun tekli hücreye konulması (1)	P	-Kötü muamele (86)
- Ağır hasta mahpusun tek kişilik hücrede tutulması ve düşme sonucu hayati tehlike yaratacak şekilde yaralanması (2)	L	-psikolojik baskı (217)
(Ayrıca basın taraması yoluyla Erzincan L Tipi Cezaevi'nde tutulan Şakir Turan (70), İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan Yılmaz Özalp ve Van T Tipi Cezaevi'nde tutulan Erhan Baştin olmak üzere 3 hasta mahpusun	A	- Sistematik işkence (21)
	M	- Dayak, fiziki saldırılar (60)
	4	- Darp sonucu mahpusun çenesinin kırılması (1)
	İ	- Darp sonucu mahpusun kolunun kırılması (1)
	H	- Kameranın görmediği yerde
	L	
	A	
	L	
	A	

Marmara Bölgesi Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporu: (Temmuz,Ağustos,Eylül 2023)- 25.10.2023

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi Hapishane Komisyonu

E Posta: istanbul@ihd.org.tr - Web: www.ihd.org.tr

Telefon: 0212 244 44 23- 0554 147 52 50

yaşamını yitirdiği tespit edilmiş olup, ayrıntıları ilgili bölümde yer almaktadır.)		işkence yapılması (3)	L
<p>Sağlık Hakkı İhlali</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hastane sevklerinin iptali (56) - Revire çıkarılmama (56) - Mahpusların revire 3 haftada sadece bir defa çıkarılması (1) - 90 gündür kanaması olan kadın mahpusun hastaneye götürülmemesi (1) -Askerlerin "hastane sevkini iptal etti diyerek" hastaneye götürmemesi (4) -Hücre tipi ring aracılığıyla hastaneye sevk(12) - 2 yıl sonraya hastane randevusu verilmesi (1) - mahpusun MR, Tomografi vb. randevularına götürülmemesi (3) -Mahpusun dış tedavisinin yapılmaması(34) Düzenli kullanılan ilaçların verilmemesi(8) - Hapishane doktorunun suç tipine göre (adli veya politik) mahpuslara farklı muamelesi (19) -kadın mahpusun jinekolojik muayenede kelepçelerinin çıkarılmaması (1) - Cerrahi operasyonda mahpusun kelepçelerinin çıkarılmaması (3) -Doktorun gerekçe göstermeden kelepçeyle muayene etmek istemesi, mahpusa kötü davranması (17) - Revir doktorunun personelin önünde mahpusun üstünü çıkarmasını istemesi (1) - Revir doktorunun ruh halini mahpusların tedavi hakkını etkileyecek şekilde yansıtmaması (1) - Revir doktorunun anlaştığı ilaç firmasına göre ilacı değiştirmesi (1) - Revir doktorunun çok durarak mahpusun şikayetlerini sorması (1) - Hastane doktorunun muayene etmeden rapor yazması (5) - Revir doktorunun tetkik sonuçları hakkında bilgi vermemesi(19) -Mahpusa hastalığı ile ilgili bilgi verilmemesi(16) - Mahpusun hastaneye yatırıldığı bilgisinin aileye verilmemesi (1) - Ağır hasta mahpuslara ATK'nın cezaevinde 	T O P L A M 2 9 5 İ H L A L	<p>-İşkenceden sonra revir doktorunun darp yoktur diye rapor vermesi (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Çıplak aramaya zorlama (19) -Çıplak aramayı kabul etmeyen mahpusun işkence edilerek giysilerinin çıkarılması (5) - Aramalarda ağız içine ve dil altına bakılması (8) - Tecrit izolasyon (34) - Hukuki gerekçe bulunmamasına rağmen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına dair infaz kurallarına tabi tutulma (6) - Hücre cezası (29) -Mahpusun 13 yıldır hücrede tutulması (8) - Disiplin cezası nedeniyle 10 aydır hücrede tutulma (1) -İşkenceden sonra hücreye koyma (1) - Görüş cezasının hücre cezasına çevrilmesi (1) - Halay çektiği açlık grevi yaptığı için hücre cezası verilmesi(1) -Aramalarda hücrelerin dağıtılması, özel eşyalara el koyma (25) - Askerlerin mahpusları provoke edici davranışları (5) - Mahpuslara küfür ve hakaret (98) 	

<p>kalabilir raporu vermesi (22)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ağır engelli 2 mahpusun aynı hücrede tutulması (1) - Diyet yemeği verilmemesi (5) - Sigara içilmeyen koğuşa geçme talebinin karşılanmaması (5) - Psikolojik rahatsızlığı olan mahpusu hücreye koyma (1) 		<ul style="list-style-type: none"> - Ailelere küfür, hakaret (24) - Olumsuz uygulamaların şikayet edilmesi sonrası gardiyanlar tarafından hakaret ve tehdit (8) - Mahpusun maruz kaldığı işkenceyi şikayet etmesini önlemek için tehdit edilmesi (1) 	
<p>Adalet Erişim Hakkı İhlali</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dilekçelerin işleme konmaması (33) - Dilekçelere cevap vermeme (19) - Suç duyurusu dilekçelerinin reddi (14) -Yapılan başvurulardan hiçbir sonuç alamama (28) - Dilekçelerin hapisane güvenliği, toplumda infial yaratma gerekçesiyle reddedilmesi (1) - İnfaz hakimliğinin dilekçelere hapisane idaresinin savunması doğrultusunda karar vermesi (8) - Dilekçelerin kaybolması(3) - Mahpuslar hakkında asılsız tutanak tutma(16) - -Mahpuslar adına tutanak tutma (14) -Mahpus hakkında savunma yapmadı suçu kabul etti diyerek tutanak tutma (7) - Şikayet dilekçelerine karşı dava açma 3) - Şikâyet dilekçelerine red cevabı verilmesi 4) - Aynı davadan yargılananların aynı blokta toplanması talebinin reddi (6) 	<p style="text-align: center;">T O P L A M</p> <p style="text-align: center;">1 5 6</p> <p style="text-align: center;">i H L A L</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mahpusları itirafçılığa zorlama (5) -Sürgün sevk (19) - Oda değişikliği talebinin karşılanmaması (45) -Sık sık oda değişikliği yapılması (33) - Mahpusları birbirine karşı kışkırtma (28) - Mahpusa 9 ayda17 defa disiplin cezası verilmesi (1) - Türkü söylediği için disiplin soruşturması açılması (6) - Sürgün sevk edilen mahpusların özel eşyalarının gönderilmemesi , kaybedilmesi (2) 	
<p>Şartlı tahliye ve denetimli serbestlik hakkına dair ceza infazı sürecinde yaşanan ihlaller</p> <ul style="list-style-type: none"> -İdare ve Gözlem Kurulu'nun infaz süresi ve temel hakların kullanımında esas alınan olumsuz " iyi hal" değerlendirme raporlarında dayandığı keyfi gerekçeler : -Su ve elektriği çok harcamışsın (2) - Sosyal faaliyetlere hiç ya da az katılmışsın 	<p style="text-align: center;">T O P L A M</p> <p style="text-align: center;">1</p>	<p style="text-align: center;">İletişim Hakkı İhlalleri / Tecrit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sohbet, spor, ortak kullanım alanlarının kullandırılmaması (65) - Sürekli aynı kişilerle sosyal faaliyete çıkarma (18) - 10 saatlik spor, sohbet 	<p style="text-align: center;">T O P L A M</p> <p style="text-align: center;">4 6</p>

<p>(6)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Toplum yaşamının gerektirdiği sorumluluklara uygun davranmamışsın (2) -Örgütsel faaliyete devam ettin (1) - Verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmedin (1) - Tanınan hakları iyi niyetli kullanmadın (1) - Daha ıslah olmamışsın, topluma zarar verebilirsin (2) - Hakkında hiçbir disiplin soruşturması olmadığı halde iyi halli olmadığı yönünde rapor düzenlenmesi(3) -Önceki yıllarda aldığı infaz edilmiş disiplin cezaları gerekçe gösterilerek olumsuz rapor düzenlenmesi (1) - İyi hal değerlendirme raporunun mahpusa tebliğ edilmemesi (3) - İyi hal puanlama sisteminde neye dayanarak ne kadar puan verildiğinin mahpusa açıklanmaması (4) - 3 ayda 3-4 puan verip “puan borçlandırması” yapma (2) - Tahliyesine 3 ay kala keyfi gerekçelerle dönem değerlendirme notunun olumsuzla çevrilmesi (1) - İyi hal raporu için “tarafsız” koğuşa geçmeye zorlama (3) - Kurs ve sosyal faaliyet taleplerinin karşılanmaması ancak faaliyetlere katılmadın diye olumsuz iyi hal raporu yazılması. (3) - Mahpuslara temel haklara erişim için iyi hal puanı uygulaması (34) -İnfaz yakma girişimi (40) 	3 0 İ H L A L	<ul style="list-style-type: none"> hakkının 3 saate düşürülmesi (2) -Spor, sohbet’e tek çıkarma (1) -Ağır müebbetliklerin ay da bir kez spor ve sohbeta çıkarılması (7) - Arkadaş görüşü yaptırmama (5) - Kurslara katılma resim atölyesi vb. isteğinin karşılanmaması (24) -Görüş yasağı, görüş iptali (16) -Telefon hakkının engellenmesi(21) Politik nedenlerle hapiste bulunanlara yönelik görüntülü telefon görüşmesi engeli (23) -Görüntülü telefon görüşü yaptırmama(36) - Aileleri aynı şehirde olan mahpusların birlikte görüşe gelebilsinler diye (ekonomik nedenlerle) aynı hücrede kalma taleplerinin karşılanmaması (6) -Görüş gününün aileye söylenmemesi (1) - Ailelere bilgi vermeme (7) -Görüş süresinin uzatılması talebinin karşılanmaması (16) - Süreli süresiz yayın, kitap ve mektup yasakları (33) - Kitap sınırlaması (24) -Kürtçe kitapların verilmemesi (22) -Kütüphaneden kitap değişimi 	7 İ H L A L
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - İyî halli olmadığı gerekçesiyle şartlı tahliye hakkının engellenmesi/infaz yakma (16) - Denetimli serbestlik hakkının kullandırılmaması (4) - Engelli mahpusun infazının yakılması (1) 		<p>yaptırmama (10)</p> <ul style="list-style-type: none"> - İki ayda bir kitap değimi yapabilme (1) -Kargoyla ailenin gönderdiği kırtasiye malzemelerinin verilmemesi (3) -Ailelerin gönderdiği bilgisayar çıktısı, fotokopi, kırtasiye malzemelerinin verilmemesi (18) 	
<p>Yeterli ve Sağlıklı Beslenme ve Temiz Suya Erişim Hakkı İhlali, öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması</p> <ul style="list-style-type: none"> -Yemeklerin az ve kalitesiz verilmesi (38) -Üç kişiye bir kap yemek verilmesi (4) - Sıcak ve soğuk suya kota uygulaması(25) - Temizlik malzemelerinin ödenek yok denilerek verilmemesi (18) - Kantinde çeşit azlığı, fahiş fiyat uygulaması (27), - Sürgün sevk edilen mahpusa eşyalarının gönderilmemesi (4) - keyfi olarak buzdolabı, TV ve su ısıtıcılara el koyma (18) - Yemeklerin hijyenik olmaması (14) Her hafta aynı yemeğin verilmesi (14) -Ekonomik ihtiyaç paketlerinin kantinde satılması talebinin karşılanmaması (8) - Kalabalık koğuş (39) -Mahpusların yemeklerin düzeltilmesi için yazdığı dilekçelere, yemekleri daha kötü çıkararak cevap verme (8) -Damacana su yerine 1,5 lt içme suyu satılması (8) - Mahpusa içme suyu verilmemesi (8) - Kantine yeni ihtiyaç malzemelerinin getirilmesi 	<p>T O P L A M</p> <p>2 7 9</p> <p>İ H L A L</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mektupların karalanarak gönderilmesi (3) -Mektupların yanlış bilgi yayma, kurum ve kuruluşları paniğe sokacak nitelikte denilerek gönderilmemesi (3) - Aynı hücrede bulunan mahpusların aynı kişiye gönderdikleri mektupları aynı zarf içinde gönderememesi (14) -Ailenin yazdığı mektubun mahpusa verilmemesi (1) -Muhalif televizyon kanallarının izlenmesinin engellenmesi (9) - Yeni yaşam, evrensel vb. gazetelerin verilmemesi, abone olunmaması (6) - Aramalarda radyolara el koyma (3) -Koğuş değişikliği talebinin karşılanmaması (31) - Havalandırma saatinde havalandırmaya kapalı paketlenmiş yiyecek çıkarma 	

<p>talebinin karşılanmaması (8)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kantinde kırtasiye malzemeleri (kalem, silgi, kalem açacağı, kitap kaplama cildi vb.)satılmaması (15) - Mahpusa yemek ve su vermeme (1) - Yatakların çok kötü olması (3) - Mahpusların dolap, yatak vb. ihtiyaçlarının Karşılanmaması (3) -Hücrelerin lağım kokması (1) -Hücrede mutfak tezgâhının olmaması nedeniyle bulaşıkların tuvalette yıkanmak zorunda kalınması (1) - Hücre penceresinin telle kapalı olması nedeniyle yeterince hava almaması (11) - Koşullarda tadilat yapılmaması (3) 		<p>zorunluluğu (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Havalandırmaya kapalı su çıkarma zorunluluğu (1) -Havalandırma kapısının erken kapanması (13) -Politik mahpusların yanına geçme talebinin karşılanmaması (7) - Muhatap bulamama (15) - Müdürün 5 aydır cezaevinde olmadığını söylenmesi (1) 	
Başvurulardan		2226	
Basından		265	
GENEL TOPLAM : 2491 İHLAL			

Tablo 8

Marmara Bölgesi Hapishanelerinde Basın Taraması Yoluyla Tespit Edilen

Hak İhlalleri Tablosu - Temmuz, Ağustos, Eylül 2023(*)

(*)TİHV günlük raporlarından yararlanılarak hazırlanmıştır

Yaşam Hakkı İhlalleri:

- Ölüm (3)

-Erzincan L Tipi Cezaevi'nde tutulan Şakir Turan (70) isimli hasta mahpus, 30 Ağustos 2023 tarihinde tedavi gördüğü Erzincan Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Şakir Turan'a 20 gün önce Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu tarafından ceza

3

ertelemesine gerek olmadığı şeklinde rapor verildiği belirtildi. -İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve geçirdiği kalp krizi sonrasında infazı 14 Ağustos 2023 tarihinde 3 ay süreyle ertelenen Yılmaz Özalp isimli hasta mahpus 1 Ekim 2023 tarihinde tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi. -2 Ekim 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Van T Tipi Cezaevi'nde tutulan kanser hastası mahpus Erhan Baştin'in 19 Ağustos 2023 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.	
-İşkence, darp,	18
Psikolojik baskı	23
Çıplak arama	5
Küfür, hakaret	21
İstihbaratçı olduğunu söyleyen kişiler tarafından mahpuslara ajanlık dayatması	1
Tarafsız koğuşa geçmeye zorlama	2
Aramalarda eşyaların dağıtılması	6
Eşyalara el koyma	3
Hücreye koyma	2
İnfaz yakma	1
Sürgün sevk	7
Hastaneye götürmeme	6
Revire çıkarmama	5
Ayda bir kere revire çıkarma	2
İlaçların verilmemesi	1
Mahpusa egzersiz malzemelerinin verilmemesi	1
Havalandırmaya çıkarmama	1
Görüş yaptırmama	19
Telefon görüşünün kesilmesi	4

İletişim hakkında mahrum bırakma	1
İmralı hapishanesinde bulunan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmemesi	42
Avukat ve ailesinin Abdullah Öcalan ile görüşme talebinin reddi	38
Sosyal faaliyet alanlarının kullandırılmaması	14
Kitap, gazete ve dergilerin verilmemesi, mektupların gönderilmemesi	4
Aynı koğuşta aynı kişiye mahpusların ortak mektup yazmasına izin vermeme	1
Mahpusa su ve yemek vermeme	1
Mahpuslara düzenli su verilmemesi	2
Yemeklerin az ve kalitesiz oluşu	16
İçme suyu vermeme	1
Musluklardan çamurlu su akması	1
28 kişilik koğuşa 2 kişilik yemek verilmesine mahpusların itiraz etmesinden sonra gardiyanların yemeği yere dökmesi	1
28 kişilik koğuşa 2 kişilik yemek verme	1
Mahpuslardan iâşe bedeli istenmesi	1
iâşe bedeli ödemeyen mahpuslara soruşturma açılması	1
Kantinde fahiş fiyat	3
Nevresim vermeme	2
Kalabalık koğuş	2
Koğuşlarda fare bulunması	1
Basın taraması yoluyla tespit edilen TOPLAM İHLAL	265

B- BAŞVURULARIN TAKİBİ

Hapishanelerden derneğimize yapılan başvurular Hapishane Komisyonumuz tarafından tek tek değerlendirilmekte, mektup yoluyla yapılan başvurulara komisyonumuz adına ayrı ayrı cevap yazılarak, mektubun ulaştığı bildirilmekte, mahpus, başvurusuna dair yapacaklarımız konusunda bilgilendirilmektedir. Mahpuslara talepleri doğrultusunda örnek dilekçeler gönderilmekte, hukuki sürece dair soruları mektupla cevaplanmakta, gerekli hallerde mahpusların gönüllü avukatlarımız tarafından ziyareti sağlanmakta, hapishane idaresi ve infaz savcılıkları ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmektedir.

Başvurulara konu sorunların çözümü için Adalet Bakanlığı, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü (CTE), TBMM İnsan Hakları Komisyonu, Cezaevleri idareleri ve cezaevinin bulunduğu ilin İl İnsan Hakları kurullarına yazılar yazılmaktadır. Ayrıca, Adli Tıp Kurumu, Savcılıklar, Sağlık Bakanlığı, Tabip Odası, Belediye ve İl Hıfzıssıhha Kurumu ile de ihtiyaca göre yazışmalar ve görüşmeler yapılmaktadır.

Bunlara ek olarak; ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili kurum ve kişilerle yapılan insan haklarına dair görüşmelerde konu muhakkak gündem yapılmakta, basın açıklamaları ve raporlarla sorunlar kamuoyunun bilgisine sunulmakta, 603 hafta yani 11 yıldır devam eden F OTURMASI eylemimizde de olduğu gibi, toplumsal farkındalık yaratılarak sorunların çözümüne katkı sağlanmaktadır.

C- DEĞERLENDİRME , SONUÇ ve ÖNERİLER

Raporumuzda yer alan veriler, bu rapor döneminde de hapishanelerde ciddi sorunların yaşanmakta olduğunu ve önceki raporlarımızda değindiğimiz sorunlara çözüm üretilmediği gibi yeni sorunlar eklendiğini göstermektedir.

Bu bağlamda; aşırı doluluk ve buna bağlı sorunlar, infaz uygulamalarında ayrımcı yaklaşım, ağır tecrit, iletişim yasakları, işkence ve kötü muamele, mahpusların sağlık ve tedavi hakkına erişimlerindeki sorunlar, beslenme ve hijyen sorunları, keyfi disiplin soruşturmaları ile verilen hücre cezaları, görüş ve telefon yasakları , sosyal faaliyetten men, sürgüne gönderme vb

uygulamalar, adalete erişim sorunları, şartlı tahliye ve denetimli serbestlik hakkına getirilen keyfi kısıtlamalar, yabancı, kadın, lgbti+, çocuk, yaşlı ve engelli mahpusların temel gereksinimlerinin yok sayılması yanında hassasiyetlerinin istismar edilmesi gibi pek çok uygulama mahpusları temel haklarından mahrum bırakmaktadır. Bu durum mahpusların varoluşlarını tehdit etmekte, hayatta kalma enerjilerini düşürmekte, kişiliklerini ezmekte, iradelerini yok edip koşulsuz biate zorlamaktadır.

Bu rapor döneminde 3 mahpus daha yaşamını yitirmiştir. Yaşam hakkına yönelik ölümlerle sonlanan ihlaller dışında, intihar girişimi, intihara zorlama, ölüm tehdidi, ağır engelli mahpusların aynı hücrede tutulması, engelli ve hasta mahpusların şartlı tahliye ve denetimli serbestlik haklarının keyfi olarak engellenmesi uygulamaları devam etmiştir.

Derneğimize yapılan bütün başvurularda sağlık ve tedavi hakkına yönelik ihlaller bulunmaktadır. Hastaneye sevk taleplerinin hiç ya da geciktirilerek yapılması, hapisane revirinde hekim ya da uzman hekim bulunmaması, kelepçeli muayene zorlanma, muayene odasında asker bulunması, ilaçların düzenli olarak verilmemesi, mahpusa ve ailesine sağlığı ve tedavisine ilişkin bilgi verilmemesi, hastanelerin mahpus koşullarının olumsuz koşulları, dış tedavilerinin yapılmaması, ağır hasta mahpuslar bakımından Adli Tıp Kurumu'nun olumsuz raporları, diyet beslenme taleplerinin karşılanmaması, acil durumlarda bile mahpusun ambulans yerine ring aracıyla hastaneye götürülmesi, politik mahpusların tedavisinde kelepçeli muayene ve tedaviye zorlama, hastaneye sevklerde mahpuslara yönelik kışkırtıcı, onur kırıcı davranışlar, çıplak aramaya zorlanma, sedyeye kelepçelenme, revir doktorunun muayene etmeden başından savması, ayda bir defa revire çıkarma, 90 gündür kanaması olan bir mahpusun hastaneye götürülmemesi, 2 yıldır hastane randevusu bekleyen mahpusların bulunması, jinekolojik muayenenin kelepçeli yapılmak istenmesi, dış çekerken bile kelepçenin çıkarılmaması, elleri kelepçeli mahpusa doktorun dalga geçerek soyun demesi vb. kalabalık koğuş nedeniyle salgın hastalık riski, revir doktorunun darp raporu vermemesi, Adli tıp Kurumu'nun ağır hasta mahpuslara cezaevinde kalabilir raporu vermesi, tedaviye erişimin tamamen durdurulması, ağır hasta ve intihar eğilimi bulunan mahpusun tek başına bir hücrede tutulması ve benzeri sorunlar devam etmekte, **bu ağır sorunlar özellikle ağır ve kronik hastalığı olan mahpuslar bakımından yaşam hakkı ihlallerine zemin hazırlamaktadır.**

19.08.2023 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan N. Y.: “Kızım S. Y. Bakırköy Kapalı Kadın Ceza İnfaz Kurumu’nda çocuk tutkulu olarak kalıyor. Şu anda 16 yaşında. Kızım 10 gündür hastanede ve cezaevi bununla ilgili tek bir bilgi vermiyor. Kızımın başına ne geldiğini bilmiyoruz. Sesini dahi duymadık ve her seferinde bahanelerle bizi geri çeviriyorlar. Kızımın ölümünden şüpheleniyorum. Kendisi 1 buçuk aydan fazladır hücrede. Kendisini zehirliyor diyorlar fakat bu hücreye çamaşır suyu ve 15 adet ilacın nasıl girdiğini söylemiyorlar. İlk olarak 10 Ağustos 2023 tarihinde Çarşamba günü görüş vardı. Bize kustuğunu ve hastaneye kaldırıldığını söylediler. 3 saat sonra gelin görürsünüz dediler fakat görmedik hiçbir şekilde. Daha sonrasında babasına “sms” geldi, yaşı küçük olduğu için hastaneye götürdüklerinde acil şifalar dileriz diye bir mesaj. Sonrası kızım D. hastaneye gitti görmek için “iyiyim abla” dışında hiçbir konuşma yaptırmamışlar. Jandarmalar müdahale etmiş. Daha sonrasında müdür hanım bana “kızın burada kalırsa ölür” gibi beyanlarda bulundu. Cuma günü gelin görün dediler gittik fakat kızımın hastaneye kaldırıldığını söylediler bunun dışında bilgi veremeyeceğiz dediler. Kızımın 15 adet ilaç içtiğini söyleyip bizi gönderdiler. Bizde E-Nabız uygulaması içerisinde S.’nin Çam Şakura hastanesinde yattığını öğrendik. E-nabız üzerinden yapılan tahlilleri kontrol ettik. Kızımın ağır ilaç kullandığını ve su tüketmediğini öğrendik. Çam Şakura hastanesinde bulunan memur hanım S.’nin çamaşır suyunu bahçe gibi bir yerde başka mahkûmun camından aldığını söyledi. İlaçlarında içmediğini ağzında tutup sakladığını söyledi fakat müdüre hanımda bize S.’nin üst hücreden iple aldığını ilacın kutuyla hücrede olduğunu söylemişti. Her konuştuğumuz kişi farklı bir olay anlattı. Kızımın yaşamından şüphe ediyorum. Bakırköy kapalı kadın ceza infaz kurumunun müdürü ve memurları olarak haklarında şikâyetçiyim. Girişimde bulunarak kızım hakkında bilgi edilmesini ve başvuruda bulunulmasını da talep ediyorum” demiştir.

Hapishanelerde çıplak arama, küfür, hakaret, tehdit, baskı ve işkence kalıcı hale gelmiş, mahpuslar ciddi şekilde darp edilmiş, çenesi, kolu kırılan mahpuslar olmuş, ancak darp raporu almaları engellenmiştir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK’den 26.09.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan mahpuslar İ. A. , H. K.: “...Özellikle başka bir cezaevinden buraya sürgün gelen her arkadaşımıza bugüne kadar istisnasız çıplak arama dayatıldı. Kabul edilmeyince de sözlü ve fiziki şiddete, işkenceye başvuruldu. 14 Eylül günü revire giden İ. A. revir koridorunda bir infaz memuru tarafından sözlü ve fiziki saldırıya maruz kalmıştır. Bir infaz memurunun alaycı ve küçük düşürücü bir şekilde “sen yenisin

galiba, kimsin sen necisin?” sorusuna “siyasi davadan hükümlüyüm” demesi üzerine infaz memuru “kes lan sesini hayvan herif” diyerek bağırmiş ve arkadaşımızın çenesinden tutup sıkarak fiziki saldırıda bulunup hakaret etmiş, insan onurunu zedeleyici sözler ve küfürler sarf etmiştir. Bunun üzerine arkadaşımız da gardiyana üsluplarına dikkat etmesini, kendisine küfredemeyeceğini söyleyince bunun üzerine gardiyan, arkadaşımızın boğazına sarılarak ve sıkarak küfür ve hakaret dozajını da arttırarak arkadaşımıza işkence yapmaya devam etmiştir. Bu esnada arkadaşımızı revire götürülen ve nezaret eden infaz memuru ve bu gürültü ve hakaretleri duyan revirdeki doktor ve sağlık personeli de bu duruma seyirci kalmış, hiçbir şekilde saldırıyı önleyecek bir müdahalede bulunmamışlardır. ...”

Hapishanelerdeki temel sorunlarından biri de özellikle iletişim hakkı ihlalleri ile ağırlaşan tecrit uygulamasıdır. Mahpusun dış dünya ile bağını kopararak, sosyal ilişkilerinden ve dayanışmadan yoksun bırakarak uygulanan ağır tecrit yoluyla mahpusların kişiliği yok edilmeye çalışılmaktadır. İletişim yasakları; aile ve arkadaş görüşlerinin, telefon görüşlerinin, kitap gazete alımının, mektuplaşma hakkının, sosyal alanların kullanımın vb mahpusun dış dünya ile bağını ifade eden olanaklardan mahrum bırakılması yoluyla uygulanmaktadır. Bu minvalde mektupların karalanması, Kürtçe kitapların verilmemesi, telefon görüşünün kısıtlanması, aylara varan telefon ve ziyaretçi yasağı, politik mahpusların görüntülü telefon görüşmesinden faydalanamamaları, aynı hapishanede bulunan mahpusların birbiriyle olan iletişimlerini kesme, ailelerin gönderdiği mektupları vermeme, mektupların yerine ulaşmaması, faksların gönderilmemesi, kargoların verilmemesi, iç mektuplaşmada yaşanan engellemeler, sosyal alan kullanma , sohbet hakkının sınırlandırılması ya da tamamen yasaklanması, kurslara katılma isteminin karşılanmaması, görüş günlerinin aileye söylenmemesi, radyolara el koyma, aynı kişiye aynı hücrede bulunan mahpusların aynı zarf içinde mektup gönderememesi gündeme gelmektedir.

Tecrit uygulaması, gerek yaygınlaşması nedeniyle ve gerek S ve Y Tipi hapishanelerin açılması ile başlıca bir sorun ve sorun kaynağı olmuştur. Raporumuza yansıdığı üzere Abdullah Öcalan’la görüşme talebinin 38 , İmralı Hapishanesi’nde bulunan üç diğer mahpusla aile ve avukatların görüşme talebinin reddi 42 defa gündeme gelmiş, İmralı hapishanesinde uygulanan ağır tecrit devam ettirilmiştir.

Yaşanan sorunlar maalesef çözülmemekte, İdare ve Gözlem Kurulu iyi hal değerlendirme raporlarının yol açtığı sorunlarda olduğu üzere yenileri eklenmektedir.

- **Maltepe 1 Nolu L Tipi ÇİK'ndan 15.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan Ş. A.:** “ ...

Ben ... 7 yıl 15 ay 30 gün hapis cezasına çarptırıldım. Savcılıkta düzenlenmiş müddetnameye göre koşullu salıverme tarihi 27.04.2023'tür. Ancak cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu hukuki dayanaktan yoksun bir kararla iyi halli olmadığımı hükmederek tahliyemi keyfi bir şekilde engellemiş bulunmaktadır.

Öncelikle benim cezam 10.02.2017 tarihinde onaylandığından o zaman yürürlükte olan infaz hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.(...)Mevcut durumda herhangi bir disiplin cezam olmadığı gibi açılmış bir soruşturmada söz konusu değildir. Daha önce aldığım ve infaz edilmek suretiyle kaldırılmış bir disiplin cezasının iyi halli olmadığımı dayanarak yapılması ayrı bir garabetlik durumdur. (...)

Puanlamaya gidilirken hangi kurumun neye dayanarak ne kadar puan verdiği tarafıma bildirilmiyor. Bunu talep ettiğim halde cevap verilmiyor. En azından hangi birimin ne kadar puan verdiği veya az puan vermesinin nedenini öğrenme hakkım yok mu? Veya bu konuda varsa yanlış bir karar düzeltme imkânı verilmesi gerekmiyor mu? O zaman hukukun denetleme ilkesi nerde kalıyor?

*Cezaevinde etkinlik ve kurs talebim olmasına rağmen bu talebim karşılanmadığı gibi, **etkinliklere katılmadığım iddia edilerek** iyi halli olmadığımı dayanak yapılmış. (...)*

***Verilen görev ve yükümlülükleri yerine getirmediğim iddia edilerek** yine iyi halli olmadığım ileri sürülmüştür. Sormak gerekir hangi görev ve sorumluluğu yerine getirmediğim? Yerine getirmemişsem bunun için açılmış bir soruşturma veya verilmiş bir disiplin cezası var mı? Görüldüğü gibi yine soyut ve niyet ortaya koyan bir takdire gidilmiştir.*

***Toplum yaşamın gerektirdiği sorumluluklara uygun davranmadığımdan hareketle** yine iyi halli olmadığım ileri sürülmüştür. Böyle bir durum varsa o zaman 30'a yakın bir insan topluluğunun bulunduğu bir daraltılmış koşullarda nasıl sorunsuz kalabiliyorum diye sormak gerekmez mi?*

*Yine **örgütsel faaliyetlere devam ettiğim ileri sürülmüş**. Bu yönlü açılmış bir soruşturma var mıdır? Yoksa neye dayanılarak, hangi kanıta dayanılarak böylesi bir iddiada bulunuluyor? (...)*

Bana tanınan hakları iyi niyetli kullanmadığım iddia edilmektedir. Yine sormak gerekir hangi hak tanınmış da iyi niyetle kullanmamışım? (...)

Altta yer alan mektup, mahpusların yaşamının tamamen sorunlarla kuşatıldığını, nefes alamaz hale getirildiklerini gözler önüne seriyor.

Kandıra 1 Nolu F Tipi CİK'ndan 28.07.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan F. Y. M. R. A. ve F. A. ; “...Bizler cezaevinde olsan siyasi tutsaklar olarak yaşadığımız ağır hak ihlalleri hakkında...5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine dair yönetmenliğe dayanılarak 2021 yılı 1 Ocak itibariyle hakkımızda iyi halli olup olmadığımıza dair hükümler kurulmakta ilgili tebligatlar tarafımıza yapılmamaktadır. Ancak bu uygulama her şeyden önce hukuki olmayıp ceza içinde ceza uygulaması olmaktadır. Böylelikle tahliyelerimiz engellenmek istenmektedir. Öyle ki idare ve gözlem kurulu kendini mahkeme yerine koyup hakkımızda soyut ve keyfi diyebileceğimiz gerekçelerle hiçbir disiplin cezası vs. olmamasına rağmen iyi halli olmadığımıza dair hükümler kurmaktadır.(...) “iyi halli” olmadığımıza dair gösterilen gerekçelerden biri olarak sosyal etkinliklere katılımının az olduğu gösteriliyor. Ancak defalarca kez halk eğitim merkezinden özellikle kimi kursulardan (İngilizce dil kursu, bağlama kursu) yararlanmak istememize, yine spor ve sohbet gibi ortak alanda yapmış olduğumuz faaliyetlerin süre ve sıklığının arttırılmasını istememize rağmen, (...).

Haberleşme hukuku çerçevesinde yaşadığımız sorunlar; çeşitli vesilelerle yazmış olduğumuz mektupların kimileri hakkında siyasi ... üstü çizilerek gönderilmesi kararları veriliyor ve haberleşme ve ifade özgürlüğü hakkımıza müdahalede bulunuluyor. “Yalan ve yanlış haber, bilgi yaymak ve kurum kuruluşları paniğe sokacak nitelikte” gerekçesi öne çıkarılıyor. Ama gerçekte öyle değildir. Kürtçe yazılan mektup ve yazılar bazen çok geç olarak bize teslim edilebiliyor ve aynı şekilde yazdıklarımız geç gönderilebiliyor.

Yine bu bağlamda yaşadığımız önemli bir sorun da şöyle oluşmaktadır. **İki farklı kişi aynı ortak tanıdık arkadaşına aynı zarfta mektup gönderemiyoruz.** Gerekçe olarak mektupların UYAP'a kaydedilmesi gösteriliyor. Mektupların UYAP'a kaydedilmesi başlı başına hukuk dışıyken (bu yönlü AYM'nin kararları da mevcuttur) bu gerekçeyle haberleşme hakkımız engelleniyor. Ayrıca maddi olarak da ciddi bir külfetin altında bırakıyoruz. Öyle ki artık posta ücretleri bile astronomik

düzelere ulaşmış durumda. Bu da üzerimizdeki tecrit ve izolasyonun başka bir versiyonu olup, dış dünyayla iletişimimizin önünü kesiyor.

Yaşanılan ağır hak ihlallerinden bir tanesi ağırlaştırılmış müebbet statüsünde olan arkadaşlarımıza yani bizlere (kendi aralarında bile) uygulanan tecrit durumudur. Ayda sadece bir kez (o da sadece kendi odasında bulunan arkadaşlarıyla) spor faaliyetine çıkartılıyorlar. Bu haliyle çok spor faaliyeti de olmuyor. Oysaki benzer statüdeki diğer arkadaşlarıyla çıkarılmaları gerekiyor ki yaptıkları faaliyet spor olabilsin. Benzer uygulama resim atölyesine çıkarılırken de uygulanıyor. Sadece oda olarak çıkarılabiliyorlar. Bu kez de atölye yeri ve zamanı olmadığından diğer odalar (ağırlaştırılmış müebbetlerin kaldığı) bu resim atölyesinden faydalanamıyorlar. Yine bu iki uygulama dışında hiçbir faaliyete ve kursa çıkarılmıyor ve odada tutuluyorlar. Aynı odada kalanlar dışında hiçbir şekilde kimseye dokunamıyor, sohbet edemiyorlar.

Eğitim faaliyetleri ve yazım çalışmaları bağlamında kimi zaman ailelerimiz ve yakınlarımız tarafından bize bilgisayar çıktıları ya da fotokopiler gönderiliyor. Ancak el yazısı olmadığı için değerlendirilemeyeceği gibi bir gerekçeyle reddedilerek tarafımıza verilmiyor. Dijital çağda yaşıyoruz ancak böylesine bir gerekçeyle bu yönlü eğitim ve yazım çalışmalarının önüne geçiliyor. Bu uygulamaya son verilmesi gerekiyor. Bir diğer nokta kırtasiye malzemelerinin sınırlılığı ve dış posta üzerinden temin edilememesidir. Yine ailelerimizin daha önce göndermiş olduğu kırtasiye malzemeleri bize verilmeyip depoda tutulmaktadır.

Yine Evrensel, Yeni Yaşam gibi kimi gazetelere abone olamıyoruz. Aynı şekilde Kürtçe yayın yapan ki bazen yıllarca sarkıtabiliyorlar. Yine temel temizlik malzemeleri “ödenek yok” vs. söylenerek hiçbir mi dergiler başta olmak üzere dergilere abonelikte ciddi sıkıntılar.

İnfazda eşitlik ilkesine aykırılıklar, disiplin cezaları, hücre cezaları tahliyesi gelmiş ya da açık cezaevine gitmesi gereken mahpusların ‘iyi hal’ değerlendirmesi adı altında bu haklarının ellerinden alınması öyle ki halay çekmek, türkü söylemek, mahpusların, infazlarının yakılması (için gerekçe .Ve)Mahpuslar “iç sürgün”, sürgün sevk, oda değişikliği talebinin reddi, sevk talebinin reddi sorunları yaşamaya devam etmektedir. “

Sonuç olarak; Bilindiği üzere raporumuz, Marmara bölgesi hapishanelerinden bize ulaşan hak ihlallerini kapsamakla birlikte, genel tabloya ayna tutmamıza yarayan veriler içermektedir. Mahpusların derneğimize erişimine getirilen sınırlamalara ve çıkarılan güçlülere rağmen yapılan

başvurular, sorunların raporumuza yansiyabilenden çok daha fazla olduğuna işaret etmektedir.

İç hukuk, Anayasa, **Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları(Asgari Standart Kurallar- Mandela Kuralları)** ve uluslararası insan hakları belgeleri kapsamında **sorunların kalıcı çözüme kavuşturulması devletin sorumluluğudur.**

Bu kapsamda; Ağır hasta mahpuslar başta olmak üzere risk grubundaki tüm mahpusların sağlık ve yaşam haklarını korumak için koruyucu önlemlerin acilen alınması ve serbest bırakılarak tedavi ve yaşam haklarının korunması yönünde acil adımlar atılmalıdır.

Ayrımcı infaz sistemi kaldırılmalı, ceza infazında mahpuslar arasında eşitsizliğe ve ayrımcılığa yol açan uygulamalara son verilmedir.

Giderek yaygınlaşan ve kalıcı hale dönüştürülen tecrit politikasından vazgeçilmeli, işkence, kötü muamele, keyfi yasak ve uygulamalara derhal son verilmelidir.

Mahpusları özgürlük ve temel haklarından keyfi olarak mahrum bırakan uygulamaları ile öne çıkan İdare ve Gözlem Kurulu uygulamasına son verilmelidir.

Ekonomik kriz ve astronomik fiyat artışları gözetilerek mahpusların iâşe bedelleri artırılmalı,

Mama, bebek bezi, Ped vb ihtiyaçlar ücretsiz sağlanmalıdır.

Her raporumuzda dediğimiz gibi, hapishanelerde yaşanan hak ihlallerini sadece bilgi sunmak için rapor haline getirmiyoruz. Esas olarak sorunlara kamuoyunun dikkatini çekerek hak ihlallerinin önlenmesini amaçlıyoruz.

Biliyoruz ki, hapishanelerde yaşanan hak ihlalleri sadece mahpusların mücadelesi ile değil dışarıdan yürütülecek mücadele ile önlenabilir. Hapishane Komisyonu olarak içeridekilerin küçük de olsa sesi olabilmek ve duyarlılık yaratmak için sorunları görünür kılmayı amaçlıyoruz. Bu anlamda, hazırladığımız bu rapor aynı zamanda , hapishanelerde yaşanan ve devasa boyutlara ulaşan sorunlara ilişkin duyarlılık ve mahpuslarla dayanışma çağrımızdır.

D- RAPORUN DAYANAĞI BAŞVURU ÖZETLERİ

TEMMUZ – 2023

- **Diyarbakır 1 Nolu T Tipi CİK'nda tutulan Ş.D. için 05.07.2023 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan S. Ç.:** *“24.05.2023 tarihinde yeğenim Ş. D. saat 21.45'te C blok kameranın göremeyeceği kısma çekilerek darp edilip, kolu kırılmıştır. Kolu kırık şekilde disiplin koğuşuna bırakılıp doktor ve revire çıkarmamışlar. 3 gün sonra koğuşa gelen revirci Ş.'i revire sevk etmek istemiş infaz koruma memuru E. revire sevki engellemiştir. Çocuk yaralı halde kolu şu an kırık ve iltihaplı ve annesini tehdit edip susturmak istemişler. Darp olayına katılan gardiyanlar E. infaz koruma memurudur. Kurum 2.müdürü Ş. D., kurum doktoru Ş. A. darp yoktur diye rapor imzalamışlardır. Yeğenimi darp eden gardiyanlar ve sağlam raporu veren kuru müdürü ve kurum doktorun hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunmak istiyorum. Gerekli hukuki yardımı talep ediyorum. “*
- **Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi'nde tutulan kızı D.S için 17 Temmuz tarihinde telefon yoluyla başvuruda bulunan E. S.:** *“Kızım D. S. Marmara Üniversitesi heykel bölümü son sınıfta okuyordu ve mezun olmasına 5 ay vardı. Fakat örgüt üyeliği gerekçesiyle 2017 yılında tutuklandı. Aile olarak ... oturuyoruz. Kızımın dosyası 2019'da Yargıtay'a gitti, henüz hüküm özlü bir tutukludur. Kızım böbrek hastasıdır ve 2 böbreğinde de taş var. Çok ağrıları oluyor. Hapishane koşullarında tedavisi mümkün olmuyor. Uzun süredir de doktora (hastaneye) hastalığının tedavisi için sevk edildiğinde kelepçeli muayene olmak istemediklerinden kontrol edilmeden geri hapishaneye getiriliyor. Midesi içtiği ilaçlardan kaynaklı ağrıyor. Böbrek ilaçları ve ağrı kesiciler yanında depresyon ilaçları kullanıyor. Mideden 3 defa parça alındı ama doktora, hastaneye kelepçeli muayeneye karşı olduğundan teşhisi konulmadı. Ağrılarıyla böbrek sancılarıyla ve psikolojik depresyonla yaşamını zor koşullarda sürüyor. “*
- **İzmir Aliğa 2 Nolu T Tipi CİK'nda tutulan kardeşi C.Ö. için 21.07.2023 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan A. Ö.:** *“2017 yılı Eylül ayında gözaltına alınan ve sonrasında tutuklanan kardeşim C. Ö. gizli tanık ve itirafçı tanıkların beyanları üzerine mahkum edilmiştir. Mahkeme esnasında tanık ve itirafçılar tanıyamıyoruz dedikleri halde (mahkeme dosyasında beyanlar mevcuttur) en üst seviyeden cezalandırılmış ve halen İzmir Aliğa 2 Nolu T Tipi cezaevindedir.*

Tarafınızca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru yapacağımdan yardımlarınızı arz ederim. Yarrıgıtay'dan çıkacak sonuç ne olur bilmiyoruz ama çıkarsa okulunu bitirecek. Bize yardımcı olun."

▪ **Metris R Tipi CİK'nda tutulmakta olan C.K için 22.07.2023 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan S. K. :** *"Merhaba kardeşim A. K. Metris R Tipi kapalı ceza infaz kurumunda kalıyor. ALS(Amyotrafik Laterol Skleroz) tanı ve teşhisi konulmuş ölümcül bir hastalık olduğundan yaşamı sadece bu hastalık yüzünden ağır risk altındadır. Mide rahatsızlığından dolayı iki ameliyat oldu ve parça aldılar. İkinci defadır kalp krizi geçirdi. Edn son 11 Temmuzda saatlerce sedyede bekletilmiş. Sonradan hastaneye götürmüşler anjiyo yapılmış 3 gün hastanede kaldıktan sonra tekrar cezaevine götürmüşler. Aşırı kilo kaybetmiş 45 kg altına inmiş. Çeşitli rahatsızlıklarından dolayı her yemeği yiyemiyor beslenme sorunu var, cezaevindeki kantindeki yemeği de yiyemiyor, dışardan da cezaevi idaresi kabul etmiyor. Talebimiz kardeşimin izinli olarak yada infazın ertelenmesi ile tedavisinin dışarda yapılmasıdır . Cezaevinde durumu her gün kötüye gidiyor **yatalak olduğundan** ihtiyaçlarını da tek başına karşılayamıyor . En son bayram ziyaretinde gördüğümüzde nefes almakta da zorlanıyordu. "*

▪ **Kandıra 1 Nolu F Tipi CİK'ndan 28.07.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan F. Y. M. R. A. ve F. A. ;** *" Bizler cezaevinde olsan siyasi tutsaklar olarak yaşadığımız ağır hak ihlalleri hakkında sizleri bilgilendirmek ve bu konularda gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz. Öncelikle tedaviye erişim noktasında yaşadığımız sorunları ifade edecek olursak; kelepçeli muayene ciddi bir sorun olarak yaşanıyor. Kimi doktorların bu insan onurunu ve tıp etiğine uymayan uygulamada ısrar etmesinden dolayı tedavi hakkında erişimimiz engelleniyor. Öyle ki dişle ilgili yaşadığımız problemlere yönelik cerrahi girişimde bulunurken bile kelepçe çıkarılmasının gerekli olmadığı söylenebiliyor. Bu uygulamaya son verilmelidir.*

Tedaviye erişim noktasında yaşadığımız önemli sorunlardan bir tanesi de son dönemde özellikle askerlerin iptal ettiği gerekçesiyle birçok hastane sevklerimizin yapılmaması ve bununla alakalı olarak yaşadığımız mağduriyettir. Zaten ileri tarihlere randevu verilen MR, tomografi gibi çekimler iptal edildiğinde yeniden sevk çıkarıp randevu alabilmek için aylarca beklememiz gerekiyor. Bu da kimi hastalıkların tedavisinde geç kalınmasına ve istenmeyen sonuçlara yol açabiliyor.

Yine bu noktada yaşadığımız önemli bir sorun da hastane sevkleri sırasında askerlerin son dönemde arama adı altında tacize varan uygulamaları ve tedaviye ulaşım esnasında yaşattıkları zorluklar ve

provokatif girişimlerdir. Bu da istenilmeyen sonuçlara kimi zaman fiziki saldırılara everilebilmektedir. Bu bağlamda karşı karşıya kaldığımız kötü muamelelere karşı açtığımız yaptığımız suç duyuruları dilekçemize soruşturma ve dava konusu olarak dönüyor. Böylelikle hak arama mücadelemize karşı gözdağı veriliyor. Bir diğer önemli sorun ise; kimi verilen randevuların çok uzun bir zaman sonrasında verilmesidir. Dişle ilgili yaşadığımız problemlere dönük verilen randevuların gerçekleşmesi yılları bulabiliyor. Bunca zaman beklediğinizde var olan sorunlar daha da ağırlaşıyor.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine dair yönetmenlik dayanarak 2021 yılı 1 Ocak itibariyle hakkımızda iyi halli olup olmadığımızı dair hükümler kurulmakta ilgili tebligatlar tarafımıza yapılmamaktadır. Ancak bu uygulama her şeyden önce hukuki olmayıp ceza içinde ceza uygulaması olmaktadır. Böylelikle tahliyelerimiz engellenmek istenmektedir. Öyle ki idare ve gözlem kurulu kendini mahkeme yerine koyup hakkımızda soyut ve keyfi diyebileceğimiz gerekçelerle hiçbir disiplin cezası vs. olmamasına rağmen iyi halli olmadığımızı dair hükümler kurmaktadır. Bir an önce hukuksuz uygulamaya son verilmeli, buradaki keyfiyetin önü alınmalıdır. Buradaki keyfiliği göstermek için biri iki husus örnek vermek istiyoruz. “iyi halli” olmadığımızı dair gösterilen gerekçelerden biri olarak sosyal etkinliklere katılımının az olduğu gösteriliyor. Ancak defalarca kez halk eğitim merkezinden özellikle kimi kursulardan (İngilizce dil kursu, bağlama kursu) yararlanmak istememize, yine spor ve sohbet gibi ortak alanda yapmış olduğumuz faaliyetlerin süre ve sıklığının arttırılmasını istememize rağmen sosyal etkinliklere katılımın az olduğu gibi bir gerekçeyle “iyi hali” olmadığımızı dair karar verilebiliyor. Diğer taraftan bu taleplerimiz hala gerçekleşmiş değil ve bu taleplerimiz geçerliliğini halen koruyor. Bu iyi ha politikasında yaşanan absürtlüğü örneklerde fazlasıyla açıklamak mümkündür ancak bu örnek bile yeterince açıklayıcıdır.

Haberleşme hukuku çerçevesinde yaşadığımız sorunlar çeşitli vesilelere yazmış olduğumuz mektupların kimileri hakkında siyasi ... üstü çizilerek gönderilmesi kararları veriliyor ve haberleşme ve ifade özgürlüğü hakkımıza müdahalede bulunuyor. Yalan ve yanlış haber, bilgi yaymak ve kurum kuruluşları paniğe sokacak nitelikte gerekçesi öne çıkarılıyor. Ama gerçekte öyle değildir. Kürtçe yazılan mektup ve yazılar bazen çok geç olarak bize teslim edilebiliyor ve aynı şekilde yazdıklarımız geç gönderilebiliyor.

Yine bu bağlamda yaşadığımız önemli bir sorun da şöyle oluşmaktadır. İki farklı kişi aynı ortak tanıdık arkadaşına aynı zarfta mektup gönderemiyoruz. Gerekçe olarak mektupların UYAP'a

kaydedilmesi gösteriliyor. Mektupların UYAP'a kaydedilmesi başlı başına hukuk dışıyken (bu yönlü AYM'nin kararları da mevcuttur) bu gerekçeyle haberleşme hakkımız engelleniyor. Ayrıca maddi olarak da ciddi bir külfetin altında bırakıyoruz. Öyle ki artık posta ücretleri bile astronomik düzeylere ulaşmış durumda. Bu da üzerimizdeki tecrit ve izolasyonun başka bir versiyonu olup, dış dünyayla iletişimimizin önünü kesiyor.

Yaşanılan ağır hak ihlallerinden bir tanesi ağırlaştırılmış müebbet statüsünde olan arkadaşlarımıza yani bizlere (kendi aralarında bile) uygulanan tecrit durumudur. Ayda sadece bir kez (o da sadece kendi odasında bulunan arkadaşlarıyla) spor faaliyetine çıkartılıyorlar. Bu haliyle çok spor faaliyeti de olmuyor. Oysaki benzer statüdeki diğer arkadaşlarıyla çıkarılmaları gerekiyor ki yaptıkları faaliyet spor olabilsin. Benzer uygulama resim atölyesine çıkarılırken de uygulanıyor. Sadece oda olarak çıkarılabiliyorlar. Bu kez de atölye yeri ve zamanı olmadığından diğer odalar (ağırlaştırılmış müebbetlerin kaldığı) bu resim atölyesinden faydalanamıyorlar. Yine bu iki uygulama dışında hiçbir faaliyete ve kursa çıkarılmıyor ve odada tutuluyorlar. Aynı odada kalanlar dışında hiçbir şekilde kimseye dokunamıyor, sohbet edemiyorlar.

Eğitim faaliyetleri ve yazım çalışmaları bağlamında kimi zaman ailelerimiz ve yakınlarımız tarafından bize bilgisayar çıktıları ya da fotokopiler gönderiliyor. Ancak el yazısı olmadığı için değerlendirilemeyeceği gibi bir gerekçeyle reddedilerek tarafımıza verilmiyor. Dijital çağda yaşıyoruz ancak böylesine bir gerekçeyle bu yönlü eğitim ve yazım çalışmalarının önüne geçiliyor. Bu uygulamaya son verilmesi gerekiyor. Bir diğer nokta kırtasiye malzemelerinin sınırlılığı ve dış posta üzerinden temin edilememesidir. Yine ailelerimizin daha önce göndermiş olduğu kırtasiye malzemeleri bize verilmeyip depoda tutulmaktadır.

Yine Evrensel, Yeni Yaşam gibi kimi gazetelere abone olamıyoruz. Aynı şekilde Kürtçe yayın yapan kimi dergiler başta olmak üzere dergilere abonelikte ciddi sıkıntılar yaşamaktayız.

Bulduğumuz odaların tadilat ve kısmi temel ihtiyaçlarının (dolap, yatak vs.) karşılanması noktasında da gereken özen gösterilmiyor. Bu yönlü taleplerimizin çözümü hiç olmuyor ya da aylarca hatta bazen yıllarca sarkıtabiliyorlar. Yine temel temizlik malzemeleri "ödenek yok" vs. söylenerek hiçbir şekilde bize verilmiyor. Tutsağın temizliği kendi inisiyatifine bırakılmış durumdadır. Yine ranzalar için strafor ve suntalar gibi destekleyici malzemelere ihtiyaç vardır. Verilen yataklar

arasında boşluk oluşmakta bu da zamanla bel ve boyun hastalıklarına neden olmaktadır. Bu yönlü taleplerimiz karşılanmamaktadır.

Sonuç olarak dile getirdiğimiz bu sorunların çözümü için gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz.”

AĞUSTOS 2023

▪ **Kandıra/Kocaeli 2 Nolu F Tipi CİK 'dan 01.08.2023 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan T. K.:** “Bir-iki hafta önce cezaevinde maruz kaldığımız keyfi, haksız, hukuksuz uygulamalarla ilgili sizlere yazıp, yapılanların son bulunması için girişimlerde bulunmanız talebinde bulunmuştuk.

Cezaevi idaresi sesimize kulak verip sorunları çözmek yerine ilgili kurumlara mektup, dilekçe yazdığımızdan dolayı rahatsız olup keyfi, haksız ve hukuksuzluğunu en üst düzeye çıkararak adeta siz kim oluyorsunuz bizi şikâyet ediyorsunuz noktasına getirmiş bulunmaktadır.

Yapılan sürgünlerden de anlaşılacağı gibi cezaevi idaresi cezaevi duvarları arasında yapılan keyfi, haksız, hukuksuz uygulamaların kamuoyuna duyurulmasını istemiyor ve rahatsız oluyor. Bunu yapmak içinde kendi için her türlü hukuksuzluğu mubah görüyor. Cezaevinde yaşanabilecek her türlü olumsuzluğun sorumlusu cezaevi 1.müdürü ve cezaevi idaresi sorumlu olacaktır.

Cezaevinde telafisi mümkün olmayan olaylar yaşanmadan bir an önce bu keyfi uygulamaların son bulması için girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz. Gereğinin yapılmasını bilginize sunarız.”

▪ **H. Z. , A. Ç. , E. O. , S. K. ; (Kandıra/Kocaeli 1 Nolu F Tipi CİK' ndan 01.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan H. Z. , A. Ç. , E. O. , S. K. ;**

“Bizler Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevinde olan tutuklu ve hükümlü siyasal tutsaklar olarak ağırlaştırılmış tecrit koşullarında maruz bırakıldığımız hak ihlalleri hakkında sizleri bilgilendirmek ve tüm bu hukuksuzluklara bir an önce son verilmesi için sizleri görevinizin gereği olarak gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz.

Cezaevi idaresi sesimize kulak verip sorunları çözmek yerine ilgili kurumlara mektup, dilekçe yazdığımızdan dolayı rahatsız olup keyfi, haksız ve hukuksuzluğunu en üst düzeye çıkararak adeta siz kim oluyorsunuz bizi şikâyet ediyorsunuz noktasına getirmiş bulunmaktadır.

Bunun en açık örneği dilekçelerimizden sonra ortada herhangi bir neden olmaksızın arkadaşlarımız sürgüne göndermeleridir.

Yapılan sürgünlerden de anlaşılacağı gibi cezaevi idaresi cezaevi duvarları arasında yapılan keyfi, haksız, hukuksuz uygulamaların kamuoyuna duyurulmasını istemiyor ve rahatsız oluyor. Bunu yapmak içinde kendi için her türlü hukuksuzluğu mubah görüyor.

Anayasayla güvence altına alınan her yurttaşın tüm sağlık hizmetlerinden adil ve eşit yararlanma hakkı / hakkımız hukuk dışı keyfi uygulamalarla ihlal edilerek tedavilerimiz birer işkenceye dönüştürülürken siyasi kimliğimizden dolayı da sistematik işkence uygulamalarına maruz kalıyoruz.

Bulduğumuz cezaevinde hukuk dışı uygulamalar karşısında yasal ve anayasal haklarımızı kullandığımızda ise ağır disiplin cezalarına maruz kalıyoruz. Hak ihlalleri hakkında Kocaeli İnfaz Hâkimliği ile 1. Ağır Ceza mahkemesine yaptığımız tüm başvurularda karar mercii ilgili mahkemeler değil cezaevi idaresi olmaktadır. Cezaevi idaresinin talimatları doğrultusunda karar veren bu mahkemeler sadece noter görevini yapmaktadırlar.

1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren yeni infaz kanunu gerekçesiyle Resmi İlan Kurumunun reklam vermediği bazı gazeteler (yeni yaşam, azadiya welat) cezaevlerine verilmemektedir. Verilmeyen gazeteler Türk Basın Yasasının yayınlanmasına onay verdiği gazeteler olmasına rağmen bu gazeteleri satın alma taleplerimiz reddediliyor ve haber alma hakkımız da bilinçli olarak ihlal ediliyor.

Kurum kantininde satılan ve kendi paramızla satın aldığımız radyolarımız hiçbir gerekçe olmaksızın aramalarda el konularak gasp edildi.

Genel kampüs için yapılan yemeklerin tutuklu ve hükümlülerin ihtiyaçlarını karşılamadığı, genel sağlık sorunlarının gözetilmediği, yemeklerin hijyenik ve besleyicilik değerlerinin düşük olması, yemek çeşitlerinin çok sınırlı olması (her hafta aynı yemekler verilmekte), yine çok az verilmesi (üç kişiye bir tabak) vb konularda tüm ilgili kurumlara yaptığımız başvuru, şikayet ve suç duyuruları reddedilmekle kalmayıp daha da kötüleştirilerek cezalandırılmaktayız.

Yine cezaevi kantininde sınırlı sayıda firma ve markaların ürünleri getirildiğinden dolayı seçeneksiz ve satın almak zorunda bırakılıyor. Kurum kantininde daha çok küçük ambalaj poşetlerde olan ürünler satılmaktadır. Alternatif daha ucuz ve ekonomik paket ürünlerin getirilmesine yönelik

taleplerimize rağmen tüketici haklarına aykırı uygulamalara maruz kalıyoruz. Örneğin; 5-10 litrelik damacana su yerine, 1-1, litrelik su satılmaktadır. Kantine daha ucuz ekonomik paketlerin getirilmesi, seçeneklerin çoğaltılması ve kantine yeni ihtiyaçlarının getirilmesinin yanı sıra kırtasiye malzemeleri konusundaki kısıtlamalara son verilmesi, yine farklı defter çeşitleri, tükenmez kalem çeşitleri, hamur silgi, kalem açacağı, kara kalem malzemeleri, kitap kaplama cildi vb getirilmesini talep ediyoruz.”

- **Kandıra/Kocaeli 2 Nolu F Tipi CİK 'ndan 01.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan A. D. , A. Ç. , A. O. , M.Y. ;**

“Bir-iki hafta önce cezaevinde maruz kaldığımız keyfi, haksız, hukuksuz uygulamalarla ilgili sizlere yazıp, yapılanların son bulunması için girişimlerde bulunmanız talebinde bulunmuştuk.

Cezaevi idaresi sesimize kulak verip sorunları çözmek yerine ilgili kurumlara mektup, dilekçe yazdığımızdan dolayı rahatsız olup keyfi, haksız ve hukuksuzluğunu en üst düzeye çıkararak adeta siz kim oluyorsunuz bizi şikâyet ediyorsunuz noktasına getirmiş bulunmaktadır.

Yapılan sürgünlerden de anlaşılacağı gibi cezaevi idaresi cezaevi duvarları arasında yapılan keyfi, haksız, hukuksuz uygulamaların kamuoyuna duyurulmasını istemiyor ve rahatsız oluyor. Bunu yapmak içinde kendi için her türlü hukuksuzluğu mubah görüyor. Cezaevinde yaşanabilecek her türlü olumsuzluğun sorumlusu cezaevi 1.müdürü ve cezaevi idaresi sorumlu olacaktır. Cezaevinde telafisi mümkün olmayan olaylar yaşanmadan bir an önce bu keyfi uygulamaların son bulması için girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz. “

- **Kandıra/Kocaeli 2 Nolu F Tipi CİK'ndan 01.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan M. Ş. T., A. K., E. T., M. Y.;**

“Bir-iki hafta önce cezaevinde maruz kaldığımız keyfi, haksız, hukuksuz uygulamalarla ilgili sizlere yazıp, yapılanların son bulunması için girişimlerde bulunmanız talebinde bulunmuştuk.

Cezaevi idaresi sesimize kulak verip sorunları çözmek yerine ilgili kurumlara mektup, dilekçe yazdığımızdan dolayı rahatsız olup keyfi, haksız ve hukuksuzluğunu en üst düzeye çıkararak adeta siz kim oluyorsunuz bizi şikâyet ediyorsunuz noktasına getirmiş bulunmaktadır.

İnfaz kanunu gereğiyle Resmi İlan Kurumunun reklam vermediği bazı gazeteler (yeni yaşam, azadiya welat) cezaevlerine verilmemektedir. Verilmeyen gazeteler Türk Basın Yasasının

yayınlanmasına onay verdiği gazeteler olmasına rağmen bu gazeteleri satın alma taleplerimiz reddediliyor ve haber alma hakkımız da bilinçli olarak ihlal ediliyor.

Kurum kantininde satılan ve kendi paramızla satın aldığımız radyolarımız hiçbir gerekçe olmaksızın aramalarda el konularak gasp ediliyor.

Genel kampüs için yapılan yemeklerin tutuklu ve hükümlülerin ihtiyaçlarını karşılamadığı, genel sağlık sorunlarının gözatılmadığı, yemeklerin hijyenik ve besleyicilik değerlerinin düşük olması, yemek çeşitlerinin çok sınırlı olması (her hafta aynı yemekler verilmekte), yine çok az verilmesi (üç kişiye bir tabak) vb konularda tüm ilgili kurumlara yaptığımız başvuru, şikayet ve suç duyuruları reddedilmekle kalmayıp daha da kötüleştirilerek cezalandırılmaktayız.

Yine cezaevi kantininde sınırlı sayıda firma ve markaların ürünleri getirildiğinden dolayı seçeneksiz ve satın almak zorunda bırakıyoruz. Kurum kantininde daha çok küçük ambalaj poşetlerde olan ürünler satılmaktadır. Alternatif daha ucuz ve ekonomik paket ürünlerin getirilmesine yönelik taleplerimize rağmen tüketici haklarına aykırı uygulamalara maruz kalıyoruz. Örneğin; 5-10 litrelik damacana su yerine, 1-1, litrelik su satılmaktadır. Kantine daha ucuz ekonomik paketlerin getirilmesi, seçeneklerin çoğaltılması ve kantine yeni ihtiyaçlarının getirilmesinin yanı sıra kırtasiye malzemeleri konusundaki kısıtlamalara son verilmesi, yine farklı defter çeşitleri, tükenmez kalem çeşitleri, hamur silgi, kalem açacağı, kara kalem malzemeleri, kitap kaplama cildi vb getirilmesini talep ediyoruz. Gereğinin yapılmasını bilginize sunarız.”

- **Kandıra/Kocaeli 2 Nolu F Tipi CİK'ndan 01.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan Z. Ç.: A. Ç., E. O., S. Y.:**

“Bizler cezaevinde olsan siyasi tutsaklar olarak yaşadığımız ağır hak ihlalleri hakkında sizleri bilgilendirmek istiyoruz.

Öncelikle tedaviye erişim noktasında yaşadığımız sorunları ifade edecek olursak; kelepçeli muayene ciddi bir sorun olarak yaşanıyor. Kimi doktorların bu insan onurunu ve tıp etiğine uymayan uygulamada ısrar etmesinden dolayı tedavi hakkında erişimimiz engelleniyor. Öyle ki dişle ilgili yaşadığımız problemlere yönelik cerrahi girişimde bulunurken bile kelepçe çıkarılmasının gerekli olmadığı söylenebiliyor. Bu uygulamaya son verilmelidir.

Tedaviye erişim noktasında yaşadığımız önemli sorunlardan bir tanesi de son dönemde özellikle askerlerin iptal ettiği gerekçesiyle birçok hastane sevklerimizin yapılmaması ve bununla alakalı olarak yaşadığımız mağduriyettir. Zaten ileri tarihlere randevu verilen MR, tomografi gibi çekimler iptal edildiğinde yeniden sevk çıkarıp randevu alabilmek için aylarca beklememiz gerekiyor. Bu da kimi hastalıkların tedavisinde geç kalınmasına ve istenmeyen sonuçlara yol açabiliyor.

Yine bu noktada yaşadığımız önemli bir sorun da hastane sevkleri sırasında askerlerin son dönemde arama adı altında tacize varan uygulamaları ve tedaviye ulaşım esnasında yaşattıkları zorluklar ve provokatif girişimlerdir. Bu da istenilmeyen sonuçlara kimi zaman fiziki saldırılara everilebilmektedir. Bu bağlamda karşı karşıya kaldığımız kötü muamelelere karşı açtığımız yaptığımız suç duyuruları dilekçemize soruşturma ve dava konusu olarak dönüyor. Böylelikle hak arama mücadelemize karşı gözdağı veriliyor. Bir diğer önemli sorun ise; kimi verilen randevuların çok uzun bir zaman sonrasına verilmesidir. Dişle ilgili yaşadığımız problemlere dönük verilen randevuların gerçekleşmesi yılları bulabiliyor. Bunca zaman beklediğinizde var olan sorunlar daha da ağırlaşıyor.”

- **Kandıra/Kocaeli 1 Nolu F Tipi CİK’ndan 08.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan İ. K.:**

“Değerli arkadaşlar merhaba, öncelikle iyi olmanızı diliyor selam ve saygılarımı iletiyorum. Size uğramamın nedeni hem sağlık durumlarımla ilgili sizi bilgilendirmek hem de yardım talebin (hukuki) de bulunmak amacıyla.

Kısaca sağlık durumuma özetleyecek olursam: çocuk yaşta geçirdiğim bir hastalıktan dolayı göz ile beyin arasındaki hücrelerin ölümünden dolayı her iki gözümde görme noktasında sıkıntı oluştu. Uzun bir süre hastanelere gidip geldim, doktorlar tedavisinin olmadığını ama ne bir ilerleme ne bir gerileme olmayacağını ve yaşamımı böyle sürdüreceğimi söylediler. 2019 yılında girdiğim 150 günlük açlık greviden sonra gözle ilgili ciddi sıkıntılar yaşamaya başladım. İlk vitaminsizlikten kaynaklı (nitekim 150 günlük açlık greviydi) olduğunu sanmıştım düzelme olmayınca doktora gittim. Doktorlarda daha ayrıntılı bilgi alabilmek için beni fakülteye sevk ettiler. 3 yıldan fazladır hastaneye gidip geliyorum. Gözlerim ciddi manada ilerleme kaydetmiş, sağ gözüm %90, sol gözüm ise %40 görme kaybına uğramış. Tedavisi var mı yok mu? Hastalığın ismi nedir? Neyden

kaynaklanıyor) bir türlü öğrenemedim. Gözlerim gittikçe daha da kötüye gidiyor. Bu koşullarda devam ederse sağ gözümü tümünden kaybetme riski var. Kocaeli fakültesinde bazı teknik sıkıntılardan dolayı beni İstanbul Marmara Üniversitesine yönlendirdiler. Gözün arkasında ne var öğrenmeleri için bir makineye girmem gerekiyormuş. Şu ana kadar iki defa o makineye girdim, yalnız sonuçlar yetersiz olduğundan dolayı tekrardan oraya yönlendirdiler. Fakat hukuki prosedürlerden dolayı bir hasta ancak yıl içerisinde bir defa o makineye girebilir. 3.sü için randevu almaya gittiğimizde Ocak 2023'tü uzun uğraşlardan sonra ancak 10 Aralık 2023'e randevu alabildik. Bu kadar acil bir hastalık için bu tarih çok geç olmaktadır. Oysa en son 2. Sefer makineye girdiğim tarih 27.04.2022 tarihidir ki aradan 2 yıl geçmiş oluyor.

Size ekte Marmara Üniversitesinde çektiğim 2 filmin sonuçlarını da gönderiyorum. Sonuç olarak bu kadar acili yet teşkil eden bir sağlık sorununa karşı ilgili bakanlığın (2-3 sefer yazmama rağmen) duyarsız kalmaları temel bir hak ve sağlık ihlalidir. Nitekim özel hastane için de izin istememize rağmen hem verilmiyor hem de devlete ait hastanelerin gereken tüm tıbbi malzemelerinin olduğunu söylüyor, oysa 3 yıldır fazladır gidip gelmekteyiz ve daha hastalığının teşhisi bile konulmamıştır. Sizden talebim randevumun erkence alınması için ve özel bir hastanede tedavi edilebilmem için gerekli hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Saygılarımla.”

- **Kandıra/Kocaeli 2 Nolu F Tipi CİK'ndan 08.08.2023 tarihinde Y. K. N. K. ve N. Ö için mektupla başvuruda bulunan Y. K.;**

“Merhaba öncelikle selamlarımı, sevgilerimi iletiyorum. Nasılsınız? Bizler iyiyiz. Koşulları alt-üst edip, üretmek direnmeye devam ediyoruz. Birçok hak gaspı yaşıyoruz. Yaşadığımız sorunlara her gün bir yenisi ekliyor ve kazanılmış haklarımızı da elimizden alınmaya çalışılıyor. Biz yaşadıklarımızı dile getirmekten vazgeçmedik vazgeçmeyeceğiz. Sizlerde biliyorsunuz ki S ve Y tipi hapisanelere sürgün sevkler oldu. Bu hapisanelerde her gün baskı ve işkenceler artmaktadır. Ailelerimiz de uzak illere sürgün edilen tutsakların aynı zamanda aileleri de bu işkenceyi çeşitli şekillerde yaşamaktadır.

S ve Y tipleri hapisaneleri protesto etmek için N. S. ve A. K. ailelerine yakın bir hapisaneye sevk edilmeleri ve hasta tutsaklar serbest bırakılmaları talepleriyle süresiz açlık grevi eylemine başladılar. Haklı ve meşru taleplerle başlanan bu eyleme destek vermek için biz de 15 günlük

açlık grevi eylemine başladık. Bu konuda birçok yetkili, ilgili mercilere yazdık. Ailelerimiz bu noktada görüşmelere yaptılar. Onlar da sesimize ses olmaya çalışıyorlar.

Hapishanelerde yaşananlar, hasta tutsakların yaşadıkları yakıcılığıyla devam ediyor. Sağlıklı insanların dahi hastalık sahibi olduğu bu mekânlarda kronik hastalıkları onları, ağır hastalıkları, ölümcül hastalıkları olanları tutmak işkencedir. Serbest bırakılmalarını istiyoruz. N. S. ve A. K.'in talepleri haklı ve meşrudur. Bu konuda sizlerin de yapacakları olduğunu biliyor ve inanıyoruz. Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz. Selamlarla.”

▪ **Tekirdağ 1 Nolu F Tipi CİK'dan 08.08.2023 tarihinde kart postalla başvuruda bulunan E. P.:**

“Merhaba, umuyorum ki iyisinizdir. Ben de iyiyim. Bildiğiniz üzere yakın zamanda buraya getirildim ve kimi hak ihlalleri yaşanmaktadır. Yaşanan bu hak ihlallerine ilişkin avukat adli yardım kapsamına giren boyutlarla avukatlarınızla görüşmek istiyorum. İyi çalışmalar.”

▪ **Bünyan Kayseri Kadın Kapalı CİK'dan 08.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan D. A.:**

“Uzun zamandır yazmak istiyordum fakat gelişen süreçlerden kaynaklı biraz uzadı. Asılsız iddialarla tutuklandım. Tutuklanma süreci ve yaşananları ailem aracılığıyla duyurmaya çalıştım. Dosyamız başından itibaren gizlilik kararı verilmişti. Gel gör ki bütün her şeyi basından öğrendik. Ad soyadımız resmimiz basına servis edildi. Hedef gösterildik basın aracılığıyla. İddianamenin çıktığını basından öğrendim. 3 kez mahkememiz oldu. Sanırım heyet dosyayı hızlı bitirmek istiyor. 10 aydır keyfi bir şekilde hücrede tutulamaya devam ediliyorum. 10 ay boyunca her defasında başka gerekçeler sunuluyor. Kimse olmadığı için beni farklı örgütlerin yanına veremeyeceklerini söylediler. Koğuş açılsın talebinde bulundum yer olmadığı için koğuş açamayacaklarını son olarak “hapishane güvenliği ve toplumda infial yaratma” gerekçesiyle dilekçelerim reddedildi. Bazen de yazdığım dilekçelere dönüş olmadı. Suç duyurusunda bulundum idare savunma olarak “ tutuklu koğuş ayarlamaya çalışıyoruz” dediği için kovuşturmayaya yer olmadığı söylendi. İdareyle bu konuyu konuştuğumda böyle bir girişimlerinin olmadığını ve beni hücrede tutacaklarını koğuşa vermeyeceklerini söylediler. İlk zamanlar 1 saat havalandırma saatimdi sonra 2 saat yaptığım görüşme sonrasında 3 saate çıkardılar. Sabah 09-11.00 saatleri ve 17-18.00 saatleri arasında

çıkiyorum. Sabah daha erken saate alınması için dilekçe yazdım fakat ağırlaştırılmış müebbet uygulaması yapılarak mesai saatinden önce alınamayacağını söylendi. Hapishanede sabahları 06-06.30 gibi kapılar açılıyor fakat havalandırma saatleri olarak bu saatler uygun bulunmuş. Bundan 2 ay önce havalandırmaya bardak, yiyecek vb. eşyaların çıkarılması yasaklandı. Yaptığımız görüşmeler sonrasında çıkaracağımız eşyaların kapalı olması gerektiği söylendi. Yani kantinden parayla alınıp açılmadan getirilecek. Ya da suyu hücrede açıp bir yudum aldıysan havalandırmaya çıktığımda ikisinde de kapalı su olmak zorundaymış. Günlük iki kez havalandırmaya çıktığımda ikisinde de kapalı su olmak zorundaymış. Ekonomik koşulları düşündüğümüzde kantinden nasıl alışveriş yapıp her gün çıkartalım. Karton bardak her gün çıkartacakmışız. Başka bardak çıkartamıyoruz. Havalandırmada ne yiyeceğimiz ne içeceğimizi idare belirlemeye çalışıyor. Kantin fiyatları ateş pahası. Bunları alma konusunda sıkıntı yaşarken verilen yemekleri havalandırmaya çıkartamıyoruz. Kantin dışarıdaki marketler gibi her gün etiket değiştiriyor. 1 hafta önce 3.500 TL olan buzdolabı bir hafta sonra %100 arttırılarak 6 bin küsur TL'ye satılıyor. Bu fiyat değişikliğini çoğaltabiliriz. Açık cezaevlerinde yapılan ürünler ve eşyalarda dışarıdaki fiyatlardan daha pahalı.

Müdür görüşme taleplerimiz 5 ay sonra o da ısrarımız yüzünden yapılıyor. 2 kez hapishanede savcılıyla görüşmek istedim. 7 aydır dönüş olmadı. Sorunlarımız her gün artmaya devam ediyor. 1.müdür 5 ay boyunca kurumda olmadığını söylendi. Ya da "beklesin" cevabı söylendi. 3 aydır görüşme yapmak istiyorum ama yine yapılmıyor. Anlayacağın görüşme yapılmadığı için sorunların üstüne yine sorunlar ekleniyor.

Vertigo hastasıyım. İki kez hücremde baygınlık geçirip yere düşerek kafamda ve kolumda morluklar oluştu. Bel fitiğinden kaynaklı bir kez acile kaldırılmak zorunda kaldım. 90 gündür kanamam var. Hastane sevkim yapılmıyor. Revir doğuma sevk yazıldığı için farklı bölüme götürülmüyoruz. Gel gör ki 90 gündür kadın doğum sevkim de yapılmıyor. 90 gündür kanamam artmaya devam ediyor. Neden götürmediğini sorunca jandarmanın iptal ettiği söyleniyor. Sevkler çok uzun zaman sonra yapılıyor. Durumun acil olduğunu bildirmeme rağmen halen dönüş olmadı. Bu arada da hastane sevkleri yapılıyor. Geçen bir kadın tutsak kadın doğuma sevk yapıldı. Fakat kadın doğum doktoru kadın tutsağın kelepçesini açmadan üstünü çıkartmasını söylemiş. Kadın tutsak arkadaşımızda muayene olmadan geri dönmek zorunda kalmış. Zor bela sevkler yapılırken bir de doktorlar kelepçeli muayeneyi dayatıyorlar. Sevklerle ilgili 1.müdürle 3 ay önce

görüştüğümüzde hızlıca sevk yapılacağını söyledi ama halen beklemekteyim. 90 gündür regl olduğum için halsizlik baş dönmeleri başladı.

Hücreler bir insanın uzun süreli kalabileceği yer değil. Banyoda havalandırma olmadığı için logar kokusunu her gün soluyoruz. Koku bazen çok ağır oluyor. Uykudan uyandırıyor. Bir de yoğun baş ağrısı oluşturuyor. Hücrede mutfak tezgâhı yok. Hijyenik olmayan koşullarda tuvalet lavabosunda bulaşık yıkamak zorunda kalıyoruz. Camlar tel örgülü 1-2 dakika dışarıya bakabiliyoruz. 1-2 dakika geçtikten sonra gözlerde ciddi sorunlar oluşmaya başlıyor. Alanın küçük olması da eklenince baş dönmeleri oluyor.

Spor ve etkinliklere tek çıkarılıyorum. Farklı yerdeki tutsaklarla beraber çıkmak istedim “örgütsel haberleşme” denilerek reddedildi. 10 kişinin altında kalan yerlerde farklı eklentilere dahil olabileceğini yasal olarak var. Fakat bunda da keyfi bir uygulamayla tek çıkarılıyorum. Ağırlaştırılmış müebbet tutsaklar bile iki ya da daha fazla kişiyle çıkıyor. Üyelikten hükümlü olmama rağmen ağırlaştırılmış müebbet tutsaklarından daha fazla tecrit uygulanıyor. Şu anki durumda sadece ağırlaştırılmış müebbetlerden haftada bir telefon ve görüş günlerim farklı. Her şeye tek çıkartılarak ağır tecrit dayatılmakta. Keyfi uygulamalarla karşı karşıyayım. “

▪ **Malatya Akçadağ T Tipi CİK’den 11.08.2023 tarihinde fax ile başvuruda bulunan M. Y.:**

“... gösterdiğiniz duyarlılıktan dolayı sonsuz teşekkürler.Zaten U. S. vasım size anlatmıştı. Burada uzun süredir kitaplar konusunda sorun yaşıyorduk ama siz duyarlı yüreklerin desteğiyle çözüldü. Ama ben yaklaşık 20 aydır bu hapisanedeyim daha hastaneye gidemiyorum. Nedeni ise askerin giden tutsakların ağızlarının içine bakmasından kaynaklanıyor. Askerler sanki köle pazarında köle alıyorlar “dilini kaldır” dilinin altına bakıyorlar. Ben de bu onur kırıcı yaklaşımı protesto ettiğim için hastaneye gitmiyorum. Bir iki defa rahatsızlandım yine de hastaneye gitmedim. İdare ile birkaç defa görüştim. İdare o uygulama bizim yetkimizin dışındadır bizle hiçbir alakası yoktur diyorlar. Bundan altı ay önce süresiz açlık grevine başlamıştık. Taleplerimizden biri de buydu hapisane müdürü bu konuyu askeri yetkililerle görüşüp bir çözüme kavuşturacağını söylemişti ama herhangi bir sonuç çıkmadı. Bakalım bu konuda tekrardan girişimlerimiz olacak. ....”

▪ **Maltepe 1 Nolu L Tipi CİK’nden 15.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan Ş. A.:**

“KONU: Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulunun 25.04.2023 tarihli 2023/3841 nolu “Koşullu Salıverme Kararı’nın düzeltilmesi talebidir.

AÇIKLAMALAR:

1- *Ben İstanbul Anadolu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 15.11.2017 tarih 2014/371 esas sayılı kararı gereği 7 yıl 15 ay 30 gün hapis cezasına çarptırıldım. Savcılıkta düzenlenmiş müddetnameme göre koşullu salıverme tarihi 27.04.2023’tür. Ancak cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu hukuki dayanaktan yoksun bir kararla iyi halli olmadığımı hükmederek tahliyemi keyfi bir şekilde engellemiş bulunmaktadır.*

2- *Öncelikle benim cezam 10.02.2017 tarihinde onaylandığından o zaman yürürlükte olan infaz hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Yani cezamın onaylanmasından sonra 2020 yılında kurulan İdare ve Gözlem Kurulunun benim cezamın infazına yönelik müdahale hakkı, kanunların geriye işlememesi ilkesi gereği olmaması gerekir. Cezamın onaylandığı tarihte yürürlükte olan infaz usullerinin geçerli olması gerekir. Bu konuda bir yetki aşımı olduğu kanısındayım.*

3- *Mevcut durumda herhangi bir disiplin cezam olmadığı gibi açılmış bir soruşturmada söz konusu değildir. Daha önce aldığım ve infazı edilmek suretiyle kaldırılmış bir disiplin cezası iyi halli olmadığımı dayanarak yapılması ayrı bir gara betlik durumdur. Bir kere bana verilen disiplin cezasını zamanında infaz etmiş ve gerekli kıldığı mahrumiyetlere tabi tutulmuşum. Bunun tekrardan iyi halli olmadığımı dayanak yapılması bir disiplin cezasından dolayı ikinci defa cezaya çarptırılmış bulunuyorum. Oysa hukukta “hiç kimse, bir devletin hukukuna veya ceza muhakemesi usulüne uygun olarak kesin bir hükümle mahkûm edildiği ya da beraat ettiği bir suçtan dolayı, aynı devletin yargı yetkisi içindeki ceza yargılamaları kapsamında yeniden yargılanama veya cezalandırılma” ilkesi mevcuttur. Dolayısıyla bu kararlar hukukun bu temel ilkesi ihlal edilmiş bulunmaktadır.*

Diğer bir nokta da yönetmenlikte her disiplin cezasının belirlenmiş müeyyideleri ve süreleri mevcuttur. İnfaz edilmiş dolayısıyla kaldırılmış bir disiplin cezasının yeniden değerlendirme konusu yapılarak iyi halli olmadığımı dayanak yapılması şu soruları akla getirmez mi? Neden disiplin cezalarının müeyyideleri ve süreleri belirtilmiştir? Veyahut yönetmenliklerde disiplin cezalarının karşılığında belirtilmeyen bir müeyyideye neden başvurulmaktadır? Vb. soruları çoğaltabilirim.

4- Puanlamaya gidilirken hangi kurumun neye dayanarak ne kadar puan verdiği tarafıma bildirilmiyor. Bunu talep ettiğim halde cevap verilmiyor. En azından hangi birimin ne kadar puan verdiği veya az puan vermesinin nedenini öğrenme hakkım yok mu? Veya bu konuda varsa yanlış bir karar düzeltme imkânı verilmesi gerekmiyor mu? O zaman hukukun denetleme ilkesi nerde kalıyor?

5- Bazı iddialara yönelik cevaplar.

a) Cezaevinde etkinlik ve kurs talebim olmasına rağmen bu talebim karşılanmadığı gibi, etkinliklere katılmadığım iddia edilerek iyi halli olmadığımı dayanak yapılmış. Bu iddia tamamıyla dayanaktan yoksun ve keyfiyete dayalı bir takdir yetkisinin kullanılmasıdır. Kurulun bir takdir yetkisi olsa da, hukuki gerçekten yoksun bir şekilde yapılan değerlendirmenin de hukuki denetlene bilirliliği ortadan kaldırılmaması gerekir.

b) Verilen görev ve yükümlülükleri yerine getirmediğim iddia edilerek yine iyi halli olmadığım ileri sürülmüştür. Sormak gerekir hangi görev ve sorumluluğu yerine getirmediğim? Yerine getirmemişsem bunun için açılmış bir soruşturma veya verilmiş bir disiplin cezası var mı? Görüldüğü gibi yine soyut ve niyet ortaya koyan bir takdire gidilmiştir.

c) Toplum yaşamın gerektirdiği sorumluluklara uygun davranmadığımdan hareketle yine iyi halli olmadığım ileri sürülmüştür. Böyle bir durum varsa o zaman 30'a yakın bir insan topluluğunun bulunduğu bir daraltılmış koşullarda nasıl sorunsuz kalabiliyorum diye sormak gerekmez mi?

d) Yine örgütsel faaliyetlere devam ettiğim ileri sürülmüş. Bu yönlü açılmış bir soruşturma var mıdır? Yoksa neye dayanılarak, hangi kanıta dayanılarak böylesi bir iddiada bulunuluyor? Suç teşkil eden bir faaliyetim varsa, bu soruşturmayı gerektirmez mi? Böyle bir durum yoksa böylesi soyut bir iddiaya dayanılarak iyi halli olmadığımın ileri sürülmesi hangi hukuki prosedüre sığar?

e) Kendisine tanınan hakları iyi niyetli kullanmadığım iddia edilmektedir. Yine sormak gerekir hangi hak tanınmış da iyi niyetle kullanmamışım? Yıllardır bu cezaevindeyim (yaklaşık 7 yıldır) bugüne kadar defalarca hak talebinde bulunduğum halde hiçbir hak talebim olumlu karşılanmadığı gibi üstüne üstlük kendisine tanınan hakları iyi niyetli kullanmadığımı iddia etmek buna dayanarak iyi halli olmadığımı hükmetmek hangi kanuni, hukuki ilkeler uyar?

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda özetle açıkladığım sebeplerden dolayı cezaevi İdari ve Gözlem Kurulunun kararı tamamen soyut, keyfiyete dayalı, hukuki dayanaktan yoksundur ve mağduriyete yol açıcıdır. Bu durumun düzeltilmesi yoluna gidilmesini istiyorum. Gereği bilgilerinize sunulur.”

▪ **Bolu F Tipi CİK'dan 17.08.2023 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan O. A.:**

“Konu özgürlüğüme engel olmak. Cezaevi ve gözlem kurulu kendi çapında verdiği kararlarda sadece kurul kendini haklı olarak görmektedir. Olmayan gerekçe ile tahliyemi engelliyor. Şartlı tahliyem 29.09.2022'den bu yana olmayan gerekçeyle beni suçlu olarak gösteriyor. 2016 ve 2017'den aldığım disiplin cezası vardı bu cezaların hepsini çekmişim ve 2018'den bu yana iyi halli olarak görünmekteyim ve yeni çıkan yasa 2021'den bu yana yürürlüğe girmiş. Hiçbir disiplin cezam olmadan suçluymuşum muamelesine maruz kaldım. Benimle alakalı olmayan çekmiş ve bitirmiş cezamı bahane edip tahliyemi engelliyor.

01.07.2021 ve 27.12.2022'de 2 dönem gözlem kurulu tarafından iyi halliymişim ve benim tahliyeme 3 ay kala bana gelen dönem değerlendirme 28.50. Peki size sorayım hiçbir disiplin cezam olmadan peki ne oldu ne suç işledim ben bu muameleye maruz kaldım. Varsa bir suçum beni yargılayın yoksa neden özgürlüğümü kısıtlıyorsunuz. Gözlem kurulu benim hakkımda gösterdiği gerekçe şudur, daha ıslah olmamış topluma zarar verebilir gerekçe göstermiş. Peki benimle hiçbir görüşme yapılmamış nasıl oluyor görmeden karar veriliyor.

Ben kanaat önderiyim toplum için her zaman barış için emek vermişim ve kutuplaşmaya karşı çıkmış bir ferdim. Barış için şu an cezaevindeyim. Olmayan gerekçe göstermiş su çok harcamışsın, elektrik çok harcamışsın ve israfli davranmamışsın hepsi bahane. Elektrik voltaja göre parasını ödüyoruz su da bize litre hesabı veriliyor. Verilen litreyi kullanırsan kesilir ve aramada memurlara yardımcı olmamışsın diye bahane. Gelen memurlar görevini yapıyor işi bitince gidiyor ve o esnada biz avluya çıkıyoruz. Bizim memurlarla hiçbir sorunumuz olmamış. Varsa bir memurla bir sorunum benim hakkımda dava açsınlar.

Benim hakkımda demişler ki faaliyetlere çıkmamış ve ben 28.07.2016'dan bu yana buradayım. Varsa resmi bir faaliyet günü ve tarihi söylesin. Sadece 2022 Eylül ayında bir anons geçti faaliyetler açılıyor hayvancılık, arıcılık ve resim. Resim yapmak için yazılı dilekçeyle başvurduğum sonuç öğretmen yok iptal olmuş. Olmayan atölyeden ben ceza çekiyorum. Gözlem kurulu kendisini haklı olarak göstermektedir. Bu bir zulümdür ben çekiyorum.

Gözlem kurulu 3 ayda bir 3 puan ve 4 puan veriyor sanki ben borçluymuşum gibi gösteriyor. Önce de düşük puan vermiş şimdi de. Benden borcumu tahsil ediyorlar vallahi pes **benim borç puanım var**. Size ağır ceza kararını da yolluyorum. Şaşırsınız okuyunuz siz buna göre karar verin. 1 adet almış olduğum disiplin cezasına dair çizelgeyi size yolluyorum bakın siz ne düşünürsünüz ben bilmem.”

- **Bakırköy Kadın Kapalı CİK’nda tutulan S.Y için 19.08.2023 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan N. Y.:**

“Kızım S. Y. Bakırköy kapalı kadın ceza infaz kurumunda çocuk tutkulu olarak kalıyor. Şu anda 16 yaşında. Kızım 10 gündür hastanede ve cezaevi bununla ilgili tek bir bilgi vermiyor. Kızımın başına ne geldiğini bilmiyoruz. Sesiniz dahi duymadık ve her seferinde bahanelerle bizi geri çeviriyorlar. Kızımın ölümünden şüpheleniyorum. Kendisi 1 buçuk aydan fazladır hücrede. Kendisini zehirliyor diyorlar fakat bu hücreye çamaşır suyu ve 15 adet ilacın nasıl girdiğini söylemiyorlar. İlk olarak 10 Ağustos 2023 tarihinde Çarşamba günü görüş vardı. Bize kustüğünü ve hastaneye kaldırıldığını söylediler. 3 saat sonra gelin görürsünüz dediler fakat görmedik hiçbir şekilde. Daha sonrasında babasına “sms” geldi yaşı küçük olduğu için hastaneye girdiği için acil şifalar dileriz diye. Bir mesaj sonrası kızım D. hastaneye gitti görmek için “iyiyim abla” dışında hiçbir konuşma yaptırmamışlar. Jandarmalar müdahale etmiş. Daha sonrasında müdür hanım bana kızın burada kalırsa ölür gibi beyanlarda bulundu. Cuma günü gelin görün dediler gittik fakat kızımın hastaneye kaldırıldığını söylediler bunun dışında bilgi veremeyeceğiz dediler. Kızım 15 adet ilaç içtiğini söyleyip bizi gönderdiler. Bizde E-Nabız uygulaması içerisinde S.’nin Çam Şakura hastanesinde yattığını öğrendik. E-nabız üzerinden yapılan tahlilleri kontrol ettik. Kızımın ağır ilaç kullandığını ve su tüketmediğini öğrendik. Çam Şakura hastanesinde bulunan memur hanım S.’nin çamaşır suyunu bahçe gibi bir yerde başka mahkûmun camından aldığını söyledi. İlaçlarında içmediğini ağzında tutup sakladığını söyledi fakat müdüre hanımda bize S.’nin üst hücreden ipe aldığını ilacın kutuyla hücrede olduğunu söylemişti. Her konuştuğumuz kişi farklı bir olay anlattı. Kızımın yaşamından şüphe ediyorum. Bakırköy kapalı kadın ceza infaz kurumunun müdürü ve memurları olarak haklarında şikâyetçiyim. Girişimde bulunarak kızım hakkında bilgi edilmesini ve başvuruda bulunmasında talep ediyorum.”

- **Maltepe 1 Nolu L Tipi CİKndan 19.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan H. B.:**

“Merhaba .... Daha önceden sizlere yazmıştım fakat herhangi bir cevap alamadım. Konunun aciliyeti olduğundan bir kez daha yazıyorum. Ben 28.10.2015'te Ağrı Sulh Ceza Mahkemesinin kararıyla tutuklandım. Akabinde Ağrı 1.Ağır Ceza Mahkemesince ... esas numarasıyla dosyam açıldı ve yargılanmaya başladım. Sonrasında mahkeme bana 8 yıl 9 ay ceza verdi. Bu ceza temyiz aşamalarından geçerek Yargıtay'a gitti. Yargıtay 3.Ceza Dairesi 2022 yılında bu cezanın fazla olduğuna dair ve yeniden yargılanmam gerektiğine karar verildi. Yerel mahkemede bu karara uyarak ... esas numarasıyla yeniden yargılamamı yapmaya başladı. 09.06.2022 tarihli ilk duruşmada bu 8 yıl 9 ay cezamı 7 yıl 6 aya indirerek hakkımda tahliye kararı verdi. Dosyam tekrar temyiz için Yargıtay'a gitti. 28.07.2023 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındım. Gözaltına alındığımda nedeni söylenmedi. Ardından İstanbul Anadolu Adliyesi Ön İnfaz ve İla mat Bürosuna götürüldüm. Orada da tarafıma herhangi bir şey söylenmeden ve sorulmadan sadece dosyam alınarak şuan bulunduğu cezaevinde getirildim. Burada neden tutuklandığımı sorunca bana hakkımda kesinleşmiş ceza olduğunu söylediler. Ben bu cezanın yatarından fazlasını cezaevinde tutuklu olarak geçirdiğimi söylesem de dikkate alan olmadı. Beni gerekli işlemlerimi yaptıktan sonra aynı gün yani Cuma günü 28.07.2023 hücreye koydular. İki gün (Cumartesi-Pazar) hücrede kaldım. Ardından 31.07.2023 günü (Pazartesi) ben bu dosyadan toplamda 6 yıl 7 ay 15 gün tutuklu kaldığımı belirttiğim dilekçeler yazıp sabah sayımında İnfaz Koruma Memurlarına verdim. Bana müteakip aynı gün öğleye doğru beni hücreden alıp şuan bulunduğu koğuşa verdiler. Ben öğle yemeğini yedikten hemen sonra infaz memurları gelip kurum psikoloğunun beni çağırdığını söylediler. Psikologla görüştüğümde bana farklı konularda sorular sorunca ben de ne olduğunu anlamak adına “ne oluyor, neden bana bunları soruyorsunuz?” dedim psikolog ise bana “Savcı geliyor seni değerlendirmeye alacağız” dedi. Ben durumumu izah etmek için kurula çıkmak istediğimi belirtince bana kimsenin çıkarılmadığını söyledi. Akabinde ise yani bir gün sonra İdare ve Gözlem Kurulunun kararı bana tebliğ edildi. Yalnız ortada şöyle bir durum var. Ben 28.10.2015'te bu dosyalardan tutuklandım. 09.06.2022 tarihinde de tahliye oldum. Yani 6 yıl 7 ay 15 gün bu dosyadan tutuklu kaldım. Bana verilen ceza 7 yıl 6 aydır. Bunun yatarı ise 5 yıl 8 aydır. Ben bu cezayı fazlasıyla yattım. Fakat hakkımda düzenlenen müddet name yanlışti. Şöyle ki o müddet name de koşullu salıverme tarihim 31.07.2023 hak ederek tahliyem ise 05.06.2025 olarak düzenlenmişti. Ben bunun üzerine bu yanlışın düzeltilmesi için dilekçe yazdım. Bunun üzerine savcılık hakkımda yenin müddet name düzenledi. Burada koşullu salıverme tarihim 27.07.2022 hak ederek tahliyem ise 10.06.2024 olarak belirtilmiş. Burada da yanlışlık yapılmıştır.

Dolayısıyla cezaevi İdare ve Gözlem Kuruluda ilk müddet nameyi esas olarak hakkımda "iyi halli" olmadığı gerekçesiyle tutukluluğu devam kararı verdi. O da birkaç saatin esas alınmasıyla oldu. Yani birkaç saat içerisinde değerlendirildim. Ben cezamın yatarını yattım. Fakat hukuk tarihinde bir ilk olarak infazımı (4/1 düşenini) yatmak için tutuklanmış bulunuyorum. Sayın emekçiler ailem Ağrı'da yaşadığı için şu an iletişim kuramıyorum. Bu nedenle sizden ivedilikle hukuki destek talebinde bulunuyorum. Ayrıca durumumu ilgili-sorumlu kurumlarla paylaşmanızı istiyorum."

▪ **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK'ndan 19.08.2023 tarihinde fax ile başvuruda bulunan M. S. U.:**

"Bulduğum Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevinde yaşadığım ve beni oldukça mağdur eden bir sorunu sizinle paylaşmak istiyorum. çok uzun bir süredir şu an bulduğum odayı değiştirmek için cezaevi idaresine başvurulara bulunmaktayım. Oda değişimi talebimi ayrıntılarıyla gerekçelendirerek bu ihtiyaçlarımın karşılanmasını talep etmekteyim fakat yaptığım bütün başvurular hiçbir gerekçe öne sürülmeden "İdari Gözlem Kurulu" tarafından "uygun görünmemiştir" ibaresiyle reddediliyor. Zira kurum idaresinin bu haklı talebimi reddedecek hiçbir haklı ve makul gerekçesi olamaz. Talep ettiğim odalar benim bulduğum statüye uygundur. Bu cezaevinde çok uzun süreler boyunca aynı odada tutulabilmekteyiz. Hâlbuki F Tipi cezaevi yönetmenliğine göre tutuklu-hükümlülerin 6 ayda bir oda değiştirme hakları var ki bu hak sağlık kurulları tarafından uygun görülen bir hak. Ancak cezaevi idaresi bırakın bu haktan yararlanmamızı en acil sağlık durumlarında bile oda değişim taleplerimizi karşılamamakta, odada ne olacaksa olsun demektedir.

Örneğin; hiç sigara içilmemesi gereken bir odada olması gereken ve böylesi bir durumda ciddi sağlık ve hayati risklerle karşılaşacak arkadaşlarımızın oda değişim talepleri dahi reddedilmektedir. Yine bazen yaşadıkları rahatsızlıklar ve sakatlıklar dolayısıyla ihtiyacını karşılayamayacak durumda olan arkadaşlarımız birlikte aynı odada tutulabilmektedir. Bu sorunlar olmasa bile bizim diğer başka arkadaşlarımızla aynı odada kalma hakkımız var. Yaşanan ekonomik krizin getirdiği zorluklar nedeniyle ailelerimiz ziyaretlerimize gelmekte zorlanıyorlar. Bu zorluklarını bir nebze aşmak için ailelerimiz birlikte ziyarete gelmek istiyorlar. Bunun içinde aynı şehirden olduğum arkadaşlarımla aynı odada bulunmak istememde gayet anlaşılabilir bir durumdur. İdareye gerekçelerin hepsi sıralanmasına rağmen dikkate alınmamakta ve bilerek, isteyerek mağdur edilmekteyim. Bu mağduriyetimi sizin bilginize sunmak istedim. Sizlerden insani, hukuki yardım talep ediyorum. Bu konuda ilginizi

esirgemeyeceğinize eminim. Şimdiden ilginiz ve alakanız için teşekkürlerimi saygıyla sunuyorum.”

- **Bodrum S Tipi CİK’nda tutulan D.A. için 24.08.2023 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan N. A.:**

“Uzun süredir sağlık sebeplerinden dolayı şikayetleri var. Kulak çınlaması nedeniyle çok sorun yaşadığını, kullandığı ilaçların fayda etmediğini, normal sosyal yaşamını çok etkilediğini söylüyor. KBB Nöroloji bölümüne sevk ettiğini fakat hiçbir tahlil yapmadıklarını, yazdıkları ilaçların herhangi bir değişim sağlamadığını vurguluyor. Dışarıda görüştüğümüz doktorların MR çekip, tomografi çekilmesi gerektiğini söylüyor fakat cezaevi bu konuda eksik kaldığını gerekli tahlillerin yapılamayacağını dile getiriyor. Konuyla ilgili gereken neyse yapılmasını arz ederim. “

- **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK’ndan 28.08.2023 tarihinde faks ile başvuruda bulunan C. D.:**

“Bulduğumuz Tekirdağ 2 Nolu F Tipi cezaevinde yaşadığım ve beni oldukça mağdur eden bir sorunu sizinle paylaşmak istiyorum; çok uzun bir süredir şuan bulduğum odayı değiştirmek için cezaevi idaresine başvurularla bulunuyorum. Zira aynı odada üç kişi olarak kullandığımız diğer iki arkadaşında ciddi sağlık sorunları mevcut ve biz üç arkadaştan yalnızca ben sigara içmekteyim. Bu durumda arkadaşlarım içtiğim sigaradan dolayı ciddi etkilenmelere maruz kalıyorlar ki zaten hastalıkları bulunan iki arkadaş içtiğim sigara dumanına da maruz kaldıklarında hastalıkları daha da ilerlemekte ve adeta hayati risk altında kalmaktalar. Buna göre oda değişim talebimi ayrıntılarıyla gerekçelendirerek bu ihtiyacın karşılanmasını talep etmekteyim fakat yaptığım bütün başvurular hiçbir makul gerekçe gösterilmeden idare gözlem kurulu tarafından “uygun görülmemiştir” ibaresiyle ret ediliyor. Zira kurum idaresinin bu haklı talebimi ret edecek hiçbir makul gerekçesi de olamaz. Talep ettiğim odalarda benim bulduğum statüye uygundur. Bu cezaevinde çok uzun süreler boyunca aynı odada tutulabilmekteyiz. Hâlbuki F Tipi cezaevi yönetmenliğine göre tutuklu- hükümlü 6 ayda bir oda değiştirme hakları var ki bu hak sağlık kurumları tarafından uygun görülen bir hak. Ancak cezaevi idaresi bırakın bu haktan yararlandırmayı en acil sağlık durumlarında bile oda değişim taleplerimi karşılamamakta, adeta “ne olursa olsun” demektedir. Hiç sigara içilmemesi gereken bir odada olması zaruri olan ve ciddi sağlık-hayati risklerle karşılaşacak arkadaşlarımızın oda değişim talepleri ret edilmektedir. Yine bazen yaşadıkları rahatsızlıklar ve sakatlık durumlarında

ihtiyaçlarını karşılayamayacak olan arkadaşlarımız aynı odada tutulabilmektedir. Bu sorunlar olmasa bile bizim diğer arkadaşlarla aynı odada kalma hakkımız var. Yaşanan ekonomik krizin getirdiği zorluklar nedeniyle ailelerimiz ziyaretlerimize gelmekte zorlanıyorlar ve bu zorlukları bir nebze aşmak için ailelerimiz birlikte gelmek istiyorlar. Bunun için de aynı şehirden olduğum arkadaşarımla aynı odada bulunma istemimde haklı bir istemdir. Zira her odanın ziyaret günü ve saati farklıdır ve ailelerin birlikte gelmeleri, o gün ve saatin önemini büyüktür ki aynı şehirden gelen ailelerimizin birlikte gelmeleri ve görüşme yapabilmeleri için bu ailelere mensup bizlerinde aynı odada kalması gerekiyor.

İdareye bu gerekçelerin hepsinin sıralanmasına rağmen dikkate alınmamakta ve bilerek istememektedir. Mağdur etmektedir. Bu mağduriyetimi sizin bilginize sunma istedim. İlginiz için şimdiden teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.”

▪ **Şırnak T Tipi CİK'ndan 29.08.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan O. Y.:**

“Merhabalar ... Efendim ben müebbet mahkum olmuşum ve daha önümde çok uzun yıllar var ve zaman dışarıdaki gibi geçmiyor ve bende zamanımı hep yatarak geçirmek istemiyorum. Kitap olsun dergi olsun daha kendimi geliştirmek için daha da bilgi sahibi olmak için sizlerden kitap ve dergi - maddi ve manevi desteklerini bekliyorum. “

▪ **Marmara Kampüs Açık CİK'nda tutulan E.B. için 31.08.2023 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan babası E.B;**

“Merhabalar ben Esenyurt'tan E. B., E. B.'ın babası. E. 2021de sözde yağma suçunda içeri girdi 7 aya yakın cezaevinde kaldı çıktı. Denetimli vermediler dosya istinafa gitti. Bu yıl 4 Ağustos' ta gözaltına alındı Metriste 3 gün kaldı. Metriste dosyasını eline vererek eve gönderdiler aynı gün içerisinde Marmara cezaevine gidip teslim olmasını söylediler. Biz giriş çıkış sandık olmadı. 4 Ağustos'tan beri açık cezaevinde. Kurullarda da hepsinden iyi halli geçmiş niye bırakılmıyor bilmiyoruz. Rica ediyorum bana bir bilgi verin Bakırköy adliyesine gittim bilgi alamadım cezaevinden öğren diyorlar. Avukatta tutamadığım için orda da öğrenemiyorum. E. ye 3 ay yatacağın demişler. Sebebini bilmiyoruz.”

EYLÜL 2023

▪ **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK'ndan 01.09.2023 tarihinde fax ile başvuruda bulunan M. D.:**

“Bulduğum Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevinde yaşadığım ve beni oldukça mağdur eden bir sorunu sizinle paylaşmak istiyorum. Çok uzun bir süredir şu an bulduğum odayı değiştirmek için cezaevi idaresine başvurularda bulunmaktayım. Oda değişimi talebimi ayrıntılarıyla gerekçelendirerek bu ihtiyacımın karşılanmasını talep etmekteyim fakat yaptığım bütün başvurular hiçbir gerekçe öne sürülmeden İdare Gözlem Kurulu tarafından “uygun görülmemiş” ibaresiyle ret ediliyor. Zira kurum idaresinin bu haklı talebimi ret edecek hiçbir halı ve makul gerekçesi olamaz. Talep ettiğim odalar benim bulduğum statüye uygundur. Bu cezaevinde çok uzun süreler boyunca aynı odada tutulabilmekteyiz. Halbuki F Tipi cezaevi yönetmenliğine göre tutuklu hükümlülerin 6 ayda bir oda değiştirme hakları vardır. Bu hak sağlık kanunları tarafından uygun görülen bir hak. Ancak cezaevi idaresi bırakalım bu haktan yararlanmamızı en acil sağlık durumlarında bile oda değişim taleplerimizi karşılamamakta adeta ne olacaksa olsun demektedir. Örnek olarak hiç sigara içilmemesi gereken bir odada olması gereken ve böylesi bir durumda ciddi sağlık ve hayati risklerle karşılaşacak arkadaşlarımızın oda değişim talepleri dahi ret edilmektedir. Yine bazen yaşadıkları rahatsızlıklar ve sakatlıklar dolayısıyla ihtiyacını karşılayamayacak durumda olan arkadaşlarımız birlikte aynı odada tutulabilmektedir. Bu sorunlar olmasa bile bizim diğer başka arkadaşlarımızla aynı odada kalma hakkımız var. Yaşanan ekonomik krizin getirdiği zorluklar nedeniyle ailerimiz ziyaretlerimize gelmekte zorlanıyorlar. Ve bu zorlukları bir nebze aşmak için ailelerimiz birlikte ziyarete gelmek istiyorlar. Bunun içinde aynı şehirden olduğum arkadaşlarımla aynı odada bulunma istemi de haklı bir istemdir. İdareye bu gerekçelerin hepsi sıralanmasına rağmen dikkate alınmamakta ve bilerek isteyerek mağdur edilmektedir. Bu mağduriyetin sizin bilginize sunmak istedim. Bilginize sunmuş olduğum mağduriyet yaşadığım konu kurum içi oda değişim talebinde yöneliktir. Yoksa aileme yakın bir cezaevine sevk talebi ile ilgili değildir. Bundan dolayı sizlerden insani, hukuki yardım talep ediyorum. Bunun için ilginizi esirgemeyeceğinize olan bütün inancımınla sizleri saygıyla selamlıyorum. Tüm İHD çalışanlarına kolaylıklar. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Selam ve saygılarımla.”

- **Silivri L Tipi CİK’nda tutulan C.C. için 05.09.2023 tarihinde e-mail yoluyla başvuruda bulunan N. T.: “**

Merhaba, 1 Eylül’de Metrise götürülmüştü orada sıkıntılı bir süreç yaşamış. Yaklaşık iki gün su ve yemek vermemişler. Kantin istemiş unuttuk almaya demişler. Israrla ilaç için su istemiş vermemişler. Metriste mahkumlara kötü davranıldığını söyledi. 2 Eylül gece 9 -10 gibi Silivri’ye gitmiş. İşlemlerden sonra nerede kalmak istersin burada iki bölüm var taraflı ve tarafsızlar

demişler. Beni böyle bir seçime zorlamayın ben bunu yapmam tanıdığım insanlar var onlarla kalabilirim demiş. Van Belediye Bşk. Bekir demiş olmaz, gezi tutukluları C. ya da K. demiş olmaz deyince tek başına kalırım demiş olmaz sağlık nedeniyle uygun değilsiniz demiş o zaman 2018 kaldığım zaman bir şahıs var onun yanına demiş ama orası taraflıların yeri demişler onu siz söylüyorsunuz ben bir seçim yapmadım bir isim söyledim demiş. Tamam demişler ve oraya götürmüşler. 18 kişi kalıyorlar. Koğuştakiler burayı seçeni denetimli serbestlikten yararlandırmıyorlar demişler. Bir yılı kalanlar var bırakmıyorlar demişler. Üç kez mektup gibi dilekçe yazmış henüz yanıt yok. Hastaneye götürülmüş rutin bir şeymiş. Sonra bu denetimli serbestlikte yapıyorlar iç ve dış iki psikologla görüştürmüşler. Onlar çok üzgünüz ama koğuşunuz sorun demişler. Yasada yaş uygulaması varmış sizin için henüz erken ama oradan uygulamayı zorlarız demişler. Müdürde koğuş hikayesini üstü kapalı ima etmiş. Celalettin gün bugün olmuş insanları bağımsız olmaya zorlayıp iradelerini kırmaya çalışıyorlar dedi. Diğer bölümde insanların durumu iyi değilmiş. Benden sonra avukat gidecekti henüz bir haber yok. Yarın çağılayan adliyesine tekrar başvurulacak. Kazanılmış bir hakkı keyfi kullanılmıyor dedi. Selamlar.”

- **Marmara 4 Nolu CİK’da tutulmakta olan G.E için 06.09.2023 tarihinde Diyarbakır şubemize giderek yazılı başvuruda bulunan M. E.:**

“Oğlum adli bir hükümlü olup Marmara 4 Nolu kapalı hapisanesindedir. Eşim onunla haftalık telefon görüşmeleri yapıyor. Geçen Haziran ayında eşimle yaptığı görüşmede gözlerinin ağrıdığını, gözlerinin yaşardığını, hastaneye götürüldüğünü, kendisine göz tansiyonu olduğunun söylendiğini belirtti. Sonraki süreçte onunla yaptığımız görüşmelerde revire götürülüp kendisine iğne yapıldığını, koğuşuna döndükten birkaç saat sonra yine eski haline döndüğünü belirtmektedir. Oğlum taleplerine rağmen hastaneye götürülmediğini, tedavisinin sağlıklı bir biçimde yapılmadığını, dolayısıyla ilerleyen bu hastalığı dolayısıyla çok zorlandığını söylemektedir. Oğlumun tedavisinin sağlanmaması, hastalığını ağırlaştıran bir durumdur ve bu durum ailesi olarak bizleri endişelendirmektedir. Dolayısıyla oğlumun tedavisinin yapılabilmesi için gerekli girişimlerde bulunabilmeniz için tarafınızdan hukuki yardım talep etmekteyim.”

- **Tekirdağ 1 Nolu F Tipi CİK’ndan 08.09.2023 tarihinde fax ile başvuruda bulunan N. A.:**

“Sevgili dostlarım ... 13 yıldır tek kişilik bir hücrede 29 yıldır cezaevinde tüm sorunlarımızın kaynağı olan vicdani bir çığlıkla sesimi size ulaştırmak istiyorum. Tüm insanlığa çağrımızdır. Gevezelik yapmanın sorumsuz davranmanın egoizmi konuşurmanın zamanı değildir. Algı sisteminizi

hakikatle donatan, vicdandan, ahlaktan ve adaletten kopmuş kurgusal bilgi ve bilim tüm sorunların kaynağıdır. Toplum hep çocuktur, doğa hep anadır. Ey toplumsal çocuk doğa annen oluyor. Doğa annene karşı vicdanlı ol, ahlaklı ol, adaletli ol, yeniden insan ol. ... Sevgili dostlar bu duygu ve düşüncelerle özgürlük ahlakıma dayanarak 1 Eylül Dünya Barış Gününden bu yana süresiz açlık grevinde bulunuyorum. Tek kişilik bir hücrede tüm 4 milyara varan erkeklerin kulağına bir çığlık olarak sesimi duyurmak istiyorum. vicdansızlık, ahlaksızlık, adaletsizlik ve insani duygulardan uzaklaşmak her şeyi tüketen bir dinazor haline gelmektir. ... Tek kişilik hücrede özgür ahlakımla bir çığlık olarak tüm dünyadaki erkeklerin vicdanına, ahlakına, adaletine sesleniyorum. Yeniden insan olmaya çağırıyorum. ....”

▪ **Edirne F Tipi CİK’ndan mektupla başvuruda bulunan V. A., R. Ç. ve K. A. ;**

Merhabalar. Bulduğumuz Edirne F Tipi cezaevinde yaşanan keyfi uygulamalara her gün bir yenis eklenmekte olup, yaşanan hak gasplarına-ihlallerine ve keyfi uygulamalara ilişkin çeşitli kurum ve kuruluşlara başvuruda bulunmuş olmamıza rağmen ancak iyileştirmeye dönük herhangi bir gelişme olmamıştır. Kuşkusuz bugün Türkiye’nin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik sorunlar kendisini cezaevlerinde fazlasıyla hissettirmekte. Buda tüm tutuklu ve hükümlüler üzerinde olumsuz sonuçları olmaktadır. Türkiye’de biz tutuklu hükümlülerin sorunlarını dile getiren ve bu konuda kamuoyu oluşturan STK ve kurumların başında gelen bir kurum olmanızdan dolayı bu sorunlarımızı sizlerle paylaşmak istedik ve duyarlılık çağrısında bulunuyoruz.

Tutuklu ve hükümlülerin yasal hakları olan mevzuatlar keyfi olarak sınırlandırılmaktadır. Buna göre haftalık 10 saat olan sohbet ve spor hakkımız haftalık 3 saate indirilmiştir ve 5-6 kişiyle sınırlandırılmıştır. Keyfi olarak disiplin soruşturmaları açılmakta ve hücre cezaları verilmektedir. Bunla beraber infaz yakmalar olmaktadır. Uzun sürelerdir cezaevinde olan R. Ç. ve K. A. arkadaşlarımız gerekçe gösterilmeden tek başlarına ayrı ayrı odalarda tutulmakta ve izolasyona tabi tutulmaktadır. Bir not yazısı, bir şiir, bir türkü söylendiğinde yada bulundurduğunda disiplin soruşturmasına gerekçe yapılmaktadır. İç ve dış kantinlerdeki ürünlerin fiyatları piyasanın üstünde olup bu da karşılayamamamıza neden olmaktadır. Yine ihtiyacımız olan bir çok ürün kantin listelerinden çıkarılmıştır. Açık görüş saatlerimizin yükseltilmesi için yapılan girişimler sonuçsuz kalmaktadır. Ailelerimiz çok uzak illerden Edirne’ye bir saatlik görüş için gelmekte bu da mağduriyetlere neden olmaktadır. Yine aynı davada bulunan arkadaşlarımızı tüm bloklara

dağıtarak aynı bloka gelme taleplerimiz ret edilmekte. Bunla birlikte isteğe göre oda değişim talepleri dikkate alınmayıp kendi keyfi ve isteklerine göre değişimler yapılmaktadır.

Yukarıda kısaca değindiğimiz sorunlarımız ve hak gasplarına ilişkin kurumunuzca kamuoyu oluşturmanızı istiyoruz. Bu çerçevede çalışmalarınızda başarılar diliyoruz. Selamlar saygılar.”

▪ **Edirne F Tipi CİK’ndan mektupla başvuruda bulunan K. A., R. ., A. D. ve K. B.;**

“Merhaba ... Bildiğiniz üzere zindanlarda hak gaspları, hak ihlalleri her geçen gün artarak devam etmektedir. 12 yıldır zindanda hükümlü olarak kalmaktayım. Çeşitli zindanlarda kalmış, en son 2016 Haziran ayında Edirne F Tipine sürgün edildik. Yaklaşık 8 yıldır Edirne F Tipindeyiz. Geldiğimizden bu yana ağır tecrit ve izolasyon politikalarına maruz kalıyoruz. Bizler ağır hükümlü değiliz lakin ağırlaştırılmış hükümlü koğuşlarında tutuluyoruz. 8 yıla yakındır ayrı tutulup üzerimize tecrit uygulanmaktadır. Sözde “bomba, uzaktan kumandalı bomba uzmanı” olduğumuz iddia edilmektedir. Bizlerin dosyasında böyle bir Şey olmadığı bilinmesine rağmen düşman hukuk dahi denilmeyecek tecrit- izolasyon politikaları ile karşı karşıyayız. Yanımıza aynı davadan-dosyadan olan arkadaşlarımızı vermezken bizleri de aynı dosya- dava arkadaşlarımızın bulunduğu odalara vermemekteler. Bizler Şuan ayrı ayrı odalarda tek tutuluyoruz. Ben ve R. . arkadaşımın fiziki rahatsızlığı bulunmaktadır. Ani olumsuz bir durumda arkadaşlarımız olmadığı için sağlık açısından olumsuz bir sonuç oluşabilmektedir. Konu hakkında yüzlerce Şikayet dilekçesi çeşitli ilgili kurumlara gönderilmiş lakin örgütlü kötülük uygulamalarına sessiz kalınmıştır. Bu konunun ilgililer ile paylaşılması ve son bulmasını istiyoruz.

Yaşanan diğer hak ihlalleri ve hak gasplarını belirtecek olursam açık görüş saatleri kısıtlı olması nedeniyle ailelerimiz binlerce denilecek uzaklıktan gelmeye çalışsalar da maddi zorluklar buna imkan vermemektedir. Görüş saati süresinin 1.30 saate uzatılmasını istiyor, bu bir insani haktır.

Keyfi disiplin cezaları verilmeye devam etmektedir. Bir not kağıdı, bir Şiir ve Őarkı için disiplin cezaları, hücre cezaları verilmektedir. Sadece kendimden örnek vermek istersem Ocak (2023) ayından bu yana on taneden fazla hücre cezası verilmek istenmiş bu cezalar hakimlikte olmaktadır. Şiir-şarkı ve notlar Kürtçe olması nedeniyle verilmekte olup, Kürtçe’ye ayrıca düşman hukuki dahi denilmeyecek politikalar uygulanmaktadır.

Keyfi ve ani oda değişimleri talepler dışında yapılmak istenmektedir. Bunun son bulmasını, oda değişim taleplerimizin kabul edilmesini, insani taleplerimizin de uygulanmasını istiyoruz.

Açılan hücre cezaları ile infaz yakma durumu yaşanmaktadır. Kendimin infaz yakılmış olup verilen hücre cezaları ile birçok arkadaşımın infazı yakılmak istenmektedir. Buna son verilmesini istiyoruz.

Birçok arkadaşlarımızın bulunduğu odada buzdolabı, TV ve ketil ihtiyaçları karşılama konusunda sorunlar devam etmektedir. Kantinde buzdolabı yaklaşık 5.5 bin TL, TV 4 bin TL, ketil 2 bin TL bu fiyatlar her hafta zamlarla değişmektedir. Bunları alacak maddi imkan bulunmamakta, bu ihtiyaçların idarece karşılanmasını istiyoruz. Kantinde satışı yapılan gıda ve temizlik ürünleri ve temel ihtiyaçlar her hafta zamlanmaktadır. Temel ihtiyaçlar dahi zamlar nedeniyle alınamamaktadır.

Su kotalandırılmış olup sınırlı su verilmektedir. Kişi başı 300 litre su kotası verilmekte. Verilen kotalı su ihtiyacı karşılamadığı gibi, kireçli olması nedeniyle sağlık sorunlarına sebebiyet verilmemektedir.

Kürtçe Kebun gazetesi verilmemektedir. Ayrıca kitap sınırlaması uygulanmakta kişi başı 20 kitap verilmektedir.

Prit yapıştırıcı, yara bandı, dakstil, bant daha önce bu ihtiyaçlarımız kantinde satışı yapılırken hiçbir gerekçe gösterilmeden yasak denilerek satışı yasaklandı.

Dilekçelerimize geç cevap verilirken bazen aylarca cevap verilmemektedir.

A. D. ve K. B. arkadaşlarımız ağır hastalıkları olan arkadaşlarımızdır. Her iki arkadaşımız hasta tutsaklar listesinde. Her iki arkadaşımızın hastalıkları ilerlemekte bunun için arkadaşlarımızın tedavilerinin yapılabilmesi için tahliye edilmeleri gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen soranlara dair hak gaspları, hak ihlalleri, işkence denilecek boyutta olan uygulamaların bir an önce son bulması, bunları kamuoyu ve medya ile paylaşmanızı, ilgili kurumlara aktarmanızı istiyor, duyarlı yaklaşacağınıza inanıyor, konu hakkında bulunduğumuz zinada gelip bizlerle görüşme yapmanızı ayrıca istiyoruz. Mücadelenizde başarılar diliyor, selam ve saygılarımızı gönderiyoruz.”

- **Marmara 4 Nolu CİK'nda tutulan G.E için 11.09.2023 tarihinde Diyarbakır şubemize giderek yazılı başvuruda bulunan M. E.:**

“Geçen hafta da (06.09.2023) oğlumun durumuyla alakalı derneğimize başvuruda bulunmuştum. Oğlum adli bir hükümlü olup Marmara 4 Nolu kapalı hapishanesindedir. Bugün sabah telefonla kızım G. E. telefon görüşmesi yapmış. Görüşmede bağırsaklarında iltihaplanma olduğunu, tuvalete çıkamadığını, taleplerine rağmen revir bile çıkarılmadığını söylemiş. Hapishaneden yaklaşık 10 gün

önce kendisine hastane sevkini çıkmış olduğunu buna rağmen hastaneye halen götürülmediğini belirtmiştir. Dolayısıyla oğlumun tedavisinin yapılabilmesi için gerekli girişimlerde bulunabilmeniz için tarafınızdan hukuki yardım talep etmekteyim.”

- **Marmara Açık CİK’nda tutulmakta olan E.B. için 13.09.2023 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan E. B.:**

“Merhaba geçen hafta gönderdiğim E.B. ye ait dosyayla ilgili yeni gelişmeyi anlatmaya çalışayım; dosyada görüldüğü gibi hiç bir olumsuzluğu yok şuan yatığı Silivri açık cezaevinde de bir olumsuzluğu yok. Cezası 3 ay demişlerdi şu an orada fırında çalışmakta. Eşinin doğumu yaklaştı izine çıkmak için idareye başvurduğunu söylüyor. İdare iki hafta önce Ekim 5 veya 8 de tahliye olabilirsiniz demişlerdi. Dün izin için gittiğinde demişler senin 6 ay cezan var. Biz 3 ayı çok bulurken 6 aya çıkarmışlar. Dosyasında 16/3/2024 diyor infazın bitmesi ben bir şey anlayamadım Enes’in babası olarak üzüntü içerisindeyim. Dosyayı inceleyip tam olarak ne olduğunu nasıl olacağını bana söyler misiniz? Bir de 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında bir yasa çıkabilir mi? Bir de avukatlık gibi bir durumu var mı acaba? daha önce avukata gerek yok demişti avukat hanım RİCA EDERİM saygılar”

- **Maltepe CİK’nda tutulmakta olan Z.M için 13.09.2023 derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan O. M.:**

“Kuzenim Z. çeşitli hastalıklar başta olmak üzere SM ve Sara hastalığı tedavisi devam ederken ilgisi olmadığı iddialar üzerinden tedavi için gittiği spor salonu çıkışında emniyet güçlerince gözaltına alınarak Maltepe Cezaevine götürülmüştür. Kuzenim Z’nin hayati boyutta sağlık problemleri vardır. Tedavisini her koşulda olmak zorunda, aksatıldığında ve ertelendiğinde hayati sonuçları olabilecek sorunlar yaşayabilir. Kuzenimin sağlık sorunları hapisanede yaşamasına uygun değildir. Geçmişte kendisi beyninden ameliyat olmuştur. Beyin kanamasından dolayı sara hastası ve şu anda SM hastasıdır. Tedavi görmektedir şu anda ve tedavisinin devam etmesi gerekmektedir. Bu konuda bize desteğinizi hem hukuki hem de manevi anlamda sunmanızı bekliyoruz.”

- **Antalya S Tipi CİK’ndan 14.09.2023 tarihinde fax ile başvuruda bulunan K. Y.:**

“...Haziranda göndermiş olduğunuz posta bana ulaşmıştı. Formları almıştım ama kitapları ancak bu hafta alabileceğim. Malum kitap sınırlaması var ve ancak iki ayda bir kitap değişimi yapabiliyoruz. Kitaplar ve formlar için çok teşekkür ediyorum. Bunun için biraz geciktim zira abonelik başvurusuyla uğraşıyordum bu zamana kadar. Sonuç olarak “dışarıdan adına abonelik yapılırsa

geldiğinde dergileri veririz” denildi. Bundan dolayı ...”

- **Edirne F Tipi CİK’ndan 15.09.2023 tarihinde gönderdikleri mektupta B. D., K. T. M. Ş., E. K., K. B., A. D., M. S. D., K. K. A. ve R. Ç. D.;**

“Öncelikle ... çalışmalarınızda başarılar diliyoruz. Sizlere yazma amacımız; idare tarafından maddi, manevi yaşamımızı olumsuz etkileyen keyfi, yanlı ve gayri insani tutum ve uygulamalarına karşı sesimize ses olmanızdır. Şimdiden teşekkürler.

Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktayız. Bulduğumuz cezaevinde uzun süredir yaşanmakta olan keyfi uygulamalar ve temel hak gaspları yaşanmakta, her geçen gün bu uygulamalara yenileri eklenmektedir. Yaşadığımız sorunların çözümü için defalarca dilekçe yazmamıza ve yetkili kişilerle görüşmemize rağmen sorunlara muhatap bulamadık, bulamıyoruz. Yaşadığımız hak ihlallerinden dolayı ciddi mağduriyetlerimiz oluşuyor. Bu sorunların kalıcı hale gelmesi sistematik işkence halini alacaktır ve ağır sonuçlar ortaya çıkacaktır. Bulduğumuz kurumda yaşadığımız ve şahit olduğumuz hak ihlallerinin son bulması umuduyla sizlerle paylaşıyoruz.

Cezaevlerinden sürekli ölüm haberleri gelmektedir. Sadece bulduğumuz cezaevinde son üç yıl içerisinde İbrahim Akbaba ve Hadi Yalçın isimli siyasi tutsaklar düzenli ve sağlıklı tedavi koşulları oluşturulmadığı ve tahliye edilmedikleri için yaşamlarını yitirdiler. Ayrıca E. K. isimli siyasi hasta tutuklu tutsak birçok hayati hastalığı olmasına rağmen, bulduğumuz kurumda kalmaktayken siyasi ihtiraslara dayalı “cezaevinde kalabilir” raporlarıyla tahliye edilmemiş başka bir cezaevine nakledilmiştir. Zamanında tahliyesi vicdandan, gerçeklikten yoksun raporlarla engellendiği için yaşamını cezaevinde yitirmiştir. Görülmektedir ki siyasi tutsakların bilinçli olarak tahliye edilmeleri engellenmekte, gerçek dışı raporlarla ölüme terk edilmektedir. Bulduğumuz kurumda hayatını tek başına idame ettirmeyen ve ölümcül hastalıkları bulunan birçok siyasi tutsak bulunmaktadır. Bunlardan K. B. kronik arter (yaşa bağlı gelişen), yüksek tansiyon, şeker, astım, prostat büyümesi, işitme kaybı, kronik iskemik kalp hastalığı, baş dönmesi (vertigo) gibi birçok hastalığı bulunmaktadır. Kendisi 83 yaşındadır. Cezaevinde dört defa anjiyo, bir defa da beyin ameliyatı geçirmiştir. Bu hastalıklarının tamamı raporlarla da mevcuttur. A. D.’in mesafe divertikul, böbrek yetmezliği, astım, kronik arter, damar hastalığı, gözlerde miyopi-katarakt, ağır işitme kaybı, reflü-pastrit rahatsızlıkları mevcuttur. M. S. D.’in kalın bağırsak (kolon), astım, dört adet bel fıtığı, dört adet boyun fıtığı hastalıkları mevcuttur. K. D.’in ise beyindeki damarlarda tıkanıklık yaşanmaktadır. Bunlardan kaynaklı göz titremesi ve beyin krizi geçirmektedir. Sağlıklı tedavi

görmediği halde beyin kanaması geçirme riski yüksektir. Bu arkadaşlarımızın düzenli olarak koşullardan kaynaklı tedavileri sağlanmamaktadır. Bu nedenle hastalıkları her geçen gün ilerlemektedir. Acilen tahliye edilip düzenli bir şekilde tedavi edilmedikleri takdirde yaşamlarını yitirme olasılıkları yüksektir. Bu nedenlerden dolayı yaş ve hastalıkları nedeniyle tek başlarına yaşamalarını yitirme olasılıkları yüksektir. Bu nedenlerden dolayı yaş ve hastalıklardan dolayı acilen tahliye edilmeleri gerekmektedir.

Kurumda bulunan K. A. ve R. Ç. isimli arkadaşlarımız ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri olmamalarına rağmen uzun süredir diğer mahpuslardan izole şekilde tek başlarına hücrelerde tutulmaktadır. Diğer mahkumlarla ortak faaliyetlere çıkmaları engellenmektedir. Yararlanmaları gereken birçok haktan mahrum bırakılarak psikolojik, akabinde fiziki işkenceye tabi tutulmaktadır. Bu keyfi uygulamaların devam etmesi ciddi olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Biran önce keyfi uygulamaların son bulması zorunluluk halini almıştır.

Zorunlu ihtiyaçlardan (açık görüş, telefon görüşü, akrabalık, odanın sosyal yapısı ya da yaşadığımız sorunlar gibi) dolayı bulunduğumuz oda değişim talepleri idare tarafından istinasız hepsi keyfi bahanelerle reddedilip her yönüyle mağduriyetimiz amaçlanmaktadır. Bunun yanında idare tarafından zorla ve keyfi olarak mağduriyet yaşayacağımız gözetilmeksizin odalarımız değiştirilmektedir. Bu durumun da bir an önce son bulması gerekmektedir.

Nedense kurumda bulunan herkesin ailesi kuruma yüzlerce kilometre uzaklıktaki illerde yaşamaktadırlar. Mahpusların aileleri açık görüşlere çok uzun aralıklarla gelebilmektedir. Bu rağmen türlü bahanelerle üç saate kadar çıkabilecek görüşler bir saatle sınırlanmaktadır. Ayrıca görüntülü konuşma sistemi birçok yürürlüğe girmesine rağmen bulunduğumuz kurumda bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Birçok cezaevinde mahpuslar yarım saati aşkın süre boyunca aileleriyle telefon görüşmesi yapabiliyorken bizim on dakikayla sınırlı tutulmamız büyük haksızlıktır. Bu durumlardan biz siyasi tutsakların cezalandırılmak istendiğimiz bilmekteyiz. Ama bunun yanında ailelerimize de aynı zulmün yapıldığı bilinmelidir. Artık buna son verilmelidir.

Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğünün genelgesine göre haftada on saate kadar sosyal faaliyetlerden yararlanmamız gerekirken, idare tarafından ayda üç haftaya mahsus olmak üzere haftada en fazla üç saat sosyal faaliyetlerden yararlandırılmaktayız. Bunun yanında dilekçe ile her ay faaliyetlere beraber çıkmak istediğimiz arkadaşlarımızı belirtmemize rağmen sürekli aynı kişilerle sosyal faaliyetlere çıkarıyoruz. Ayrıca yararlandığımız herhangi bir kurs faaliyeti

bulunmamaktadır. Görülmektedir ki idare tarafından iyileştirme programının dışında çöktürme programları uygulanmaktadır.

İdare tarafından türlü bahanelerle mahpusların kullanmakta olduğu elektronik malzemelere (özellikle fiyatı yüksek olan televizyon, buzdolabı, ketil gibi) el konulmaktadır.

Yaşadığımız temel sorunlardan birkaçını sizlerle paylaşmak istedik. Belirttiğimiz sorunların daha birçok sorunla yüzleşmekteyiz. Yaşadığımız bu sorunların çözülmesi zorunlu haline gelmiştir. Aksi takdirde ağır olumsuz sonuçlar meydana gelecektir. Bu nedenlerle gerekli hassasiyetin gösterilip bu sorunların çözülmesi için sesimiz olmanızı istiyoruz. “

- **Edirne F Tipi CİK'dan 20.09.2023 tarihinde mektupla İHD Genel Merkeze başvuruda bulunan mahpuslar E. K. , K. B., A. D., M. S. D. , K. K. A. ve R. Ç. , D., M., K. U., Ö. D. ve Z. D. ;**

“Edirne F Tipi kapalı cezaevinde bulunmaktayız. Bulduğumuz cezaevinde uzun süredir yaşanmakta olan keyfi uygulamalar ve temel hak kısıtlamalarıyla, hak gaspları yaşanmaktadır. Her geçen gün bu uygulamalarla bir yenisı eklenmektedir. Yaşadığımız sorunların çözümü için defalarca dilekçe yazmamıza ve yetkili kişilerle görüşmemize rağmen sorunlar çözülmediği gibi artmaktadır. Yaşadığımız hak ihlallerinden dolayı ciddi mağduriyetlerimiz söz konusudur. Bu sorunların kalıcı hale gelmesi sistematik işkence halini alacaktır ve ağır sonuçlar ortaya koyacaktır. Bulduğumuz kurumda yaşadığımız ve şahit olduğumuz hak ihlallerinin son bulması için hak ihlallerini sizinle paylaşmak istemekteyiz.

Cezaevlerinden sürekli ölüm haberleri gelmektedir. Sadece bulduğumuz cezaevinde üç yıl içerisinde İ. A. ve H. Y. isimli siyasi tutsaklar düzenli be sağlıklı tedavi koşulları oluşturulmadığı ve tahliye edilmedikleri için yaşamlarını yitirdiler. Ayrıca E. K. isimli siyasi hasta tutuklu tutsak birçok hayati hastalığı olmasına rağmen, bulduğumuz kurumda kalmaktayken siyasi ihtiraslara dayalı “cezaevinde kalabilir” raporlarıyla tahliye edilmemiş başka bir cezaevine nakledilmiştir. Zamanında tahliyesi vicdandan, gerçeklikten yoksun raporlarla engellendiği için yaşamını cezaevinde yitirmiştir. Görülmektedir ki siyasi tutsakların bilinçli olarak tahliye edilmeleri engellenmekte, gerçek dışı raporlarla ölüme terk edilmektedir. Bulduğumuz kurumda hayatını tek başına idame ettirmeyen ve ölümcül hastalıkları bulunan birçok siyasi tutsak bulunmaktadır. Bunlardan K. B.'i kronik arter (yaşa bağlı gelişen), yüksek tansiyon, şeker, astım, prostat büyümesi, işitme kaybı, kronik işkemik kalp hastalığı, baş dönmesi (vertigo) gibi birçok hastalığı bulunmaktadır. Kendisi 83

yaşındadır. Cezaevinde dört defa anjiyo, bir defa da beyin ameliyatı geçirmiştir. Bu hastalıklarının tamamı raporlarla da mevcuttur. Abdurrahim Demir'in mesafe divertikul, böbrek yetmezliği, astım, kronik arter, damar hastalığı, gözlerde miyopi-katarakt, ağır işitme kaybı, reflü-pastrit rahatsızlıkları mevcuttur. M. S. D.'in kalın bağırsak (kolon), astım, dört adet bel fıtığı, dört adet boyun fıtığı hastalıkları mevcuttur. K. D.'in ise beyindeki damarlarda tıkanıklık yaşanmaktadır. Bunlardan kaynaklı göz titremesi ve beyin krizi geçirmektedir. Sağlıklı tedavi görmediği halde beyin kanaması geçirme riski yüksektir. Bu arkadaşlarımızın düzenli olarak koşullardan kaynaklı tedavileri sağlanmamaktadır. Bu nedenle hastalıkları her geçen gün ilerlemektedir. Acilen tahliye edilip düzenli bir şekilde tedavi edilmedikleri takdirde yaşamlarını yitirme olasılıkları yüksektir. Bu nedenlerden dolayı yaş ve hastalıkları nedeniyle tek başlarına yaşamalarını yitirme olasılıkları yüksektir. Bu nedenlerden dolayı yaş ve hastalıklardan dolayı acilen tahliye edilmeleri gerekmektedir.

Kurumda bulunan K. A. ve R. Ç. isimli arkadaşlarımız ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri olmamalarına rağmen uzun süredir diğer mahpuslardan izole şekilde tek başlarına hücrelerde tutulmaktadır. Diğer mahkumlarla ortak faaliyetlere çıkmaları engellenmektedir. Yararlanmaları gereken birçok haktan mahrum bırakılarak psikolojik, akabinde fiziki işkenceye tabi tutulmaktadır. Bu keyfi uygulamaların devam etmesi ciddi olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Biran önce keyfi uygulamaların son bulması zorunluluk halini almıştır.

Zorunlu ihtiyaçlardan (açık görüş, telefon görüşü, akrabalık, odanın sosyal yapısı ya da yaşadığımız sorunlar gibi) dolayı bulunduğumuz oda değişim talepleri idare tarafından istinasız hepsi keyfi bahanelerle reddedilip her yönüyle mağduriyetimiz amaçlanmaktadır. Bunun yanında idare tarafından zorla ve keyfi olarak mağduriyet yaşayacağımız gözetilmeksizin odalarımız değiştirilmektedir. Bu durumun da bir an önce son bulması gerekmektedir.

Nedense kurumda bulunan herkesin ailesi kuruma yüzlerce kilometre uzaklıktaki illerde yaşamaktadırlar. Mahpusların aileleri açık görüşlere çok uzun aralıklarla gelebilmektedir. Bu rağmen türlü bahanelerle üç saate kadar çıkabilecek görüşler bir saatle sınırlanmaktadır. Ayrıca görüntülü konuşma sistemi birçok yürürlüğe girmesine rağmen bulunduğumuz kurumda bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Birçok cezaevinde mahpuslar yarım saati aşkın süre boyunca aileleriyle telefon görüşmesi yapabiliyorken bizim on dakikayla sınırlı tutulmamız büyük haksızlıktır.

Bu durumlardan biz siyasi tutsakların cezalandırılmak istendiğimiz bilmekteyiz. Ama bunun yanında ailelerimize de aynı zulmün yapıldığı bilinmelidir. Artık buna son verilmelidir.

Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğünün genelgesine göre haftada on saate kadar sosyal faaliyetlerden yararlanmamız gerekirken, idare tarafından ayda üç haftaya mahsus olmak üzere haftada en fazla üç saat sosyal faaliyetlerden yararlandırılmaktayız. Bunun yanında dilekçe ile her ay faaliyetlere beraber çıkmak istediğimiz arkadaşlarımızı belirtmemize rağmen sürekli aynı kişilerle sosyal faaliyetlere çıkarıyoruz. Ayrıca yararlandığımız herhangi bir kurs faaliyeti bulunmamaktadır. Görülmektedir ki idare tarafından iyileştirme programının dışında çöktürme programları uygulanmaktadır.

İdare tarafından türlü bahanelerle mahpusların kullanmakta olduğu elektronik malzemelere (özellikle fiyatı yüksek olan televizyon, buzdolabı, ketil gibi) el konulmaktadır.

Yaşadığımız temel sorunlardan birkaçını sizlerle paylaşmak istedik. Belirttiğimiz sorunların daha birçok sorunla yüzleşmekteyiz. Yaşadığımız bu sorunların çözülmesi zorunlu haline gelmiştir. Aksi takdirde ağır olumsuz sonuçlar meydana gelecektir. Bu nedenlerle gerekli hassasiyetin gösterilip bu sorunların çözülmesi için sesimiz olmanızı istiyoruz. “

▪ **Maltepe 1 Nolu L Tipi CİK'ndan 26.09.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan M. A. :**

“Merhabalar. .... Bulduğum Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı CİK'de geçirdiğim sağlık sorunlarımla ilgili yaşadığım hak mağduriyetleriyle alakalı siz değerli hak savunucularını bilgilendirmek istiyorum. Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı CİK'na getirildiğim 17.04.2022 tarihinden beri kuruma çok ciddi kalp ve bel rahatsızlıklarımın olduğunu ve yaşadığım kalp rahatsızlığımdan dolayı dışarıdayken tedavi aldığımı ve kalp rahatsızlığımla ilgili gereken tedavilerimi bulduğum ceza infaz kurumunda devam etmek için talepte bulundum. Ancak yaşadığım sağlık sorunlarıma cezaevi infaz kurumu zamanında cevap olmadığı için (yaklaşık 1.5 yıl) 12.08.2023 tarihinde kalp krizi geçirdim ve neredeyse yaşamıma mal olacaktı. Yaşadığım ciddi bel ağrısı ve kalp krizinden sonra kurumun insanlık dışı uygulamalarıyla hemen cezaevi kampüs, Koşuyolu İktisad Kalp ve Kartal Lütüfi Kırdal Araştırma Hastanelerinin acillerinde acil bir şekilde müdahale ve tedavi yapıldı. Yapılan ilk acil müdahalede 20 günlük ilaç tedavisi verildi. Bu 20 günlük ilaçların kullanımından sonra tekrardan yapılacak tetkiklerden rahatsızlığımın bundan sonrasına dair tedavisinin medikal boyutunun belirleneceği doktorlar tarafından söylendi. Tarafıma verilen tedavi ve önerileri kurum

yetkililerine yazılı ve sözlü bir şekilde belirttim. Ancak 20 günlük ilaç tedavim bitmiş bulunmakta ve tedavim yapılmadığı için ciddi rahatsızlıklar yaşıyorum. Cezaevi koşullarında yaşadığımı bel fıtığı ve kalp rahatsızlığı tedavilerinin yapılması hayati öncem taşımaktadır. Tedavilerim zamanında yapılmadığından beni mağdur ediyor, yaşamımda ve geleceğimde ve duygularımda telafisi mümkün olmayacak olumsuz etkileri bırakıyor. Sağlığa erişim hakkım engellenerek cezaevi koşullarım (cezam) ağırlştırılıyor. Dolayısıyla siz değerli hak savunucuları aracılığıyla; Sağlığın Korunması ve Tıbbi Müdahaleler Kanuni haklarımın ihlal edildiğini bilmenizi ve sizlerin aracılığıyla gerekli yerlere duyurulup ve gerekli hak arayışlarının yapılmasını talep ediyorum. Gerekli duyarlılığınıza inanıyorum ve selam ve saygılar.”

- **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK’ndan İ. A. , H. K. İçin 26.09.2023 tarihinde fax ile İHD Genel Merkezine başvuruda bulunan H. K.:**

“Değerli İnsan Hakları Savunucuları,Tutuklu bulunduğum Tekirdağ 2 Nolu F Tipi cezaevinde uzun bir süredir insan haklarını zedeleyen hukuk dışı ve keyfi uygulamalar artarak devam etmektedir. Bunun en son örneği de 14.09.2023 tarihinde saat 15.00 ila 15.30 saatleri arasında rahatsızlığından dolayı revire giden arkadaşım İ. A. Revir koridorunda bir infaz memuru tarafından sözlü ve fiziki saldırıya maruz kalmıştır. Bir infaz memurunun alaycı ve küçük düşürücü bir şekilde “sen yenisin galiba, kimsin sen necisin?” sorusuna “siyasi davadan hükümlüyüm” demesi üzerine infaz memuru “kes lan sesini hayvan herif” diyerek üzerine bağırmış ve arkadaşımın çenesinden tutup sıkarak fiziki saldırıda bulunup hakaret etmiş. İnsan onurunu zedeleyici sözler ve küfürler sarf etmiştir. Bu esnada arkadaşımı revire götüren ve nezaret eden infaz memuru ve bu gürültülü ve hakaretleri duyan revirdeki doktor ve sağlık personeli de bu duruma seyirci kalmış, hiçbir şekilde saldırıyı önleyecek bir müdahalede bulunmamışlardır. Daha önce de böylesi ve daha ağır fiziki saldırı ve darpların yaşandığı bu cezaevinde kurum müdürü ve yönetimin adeta onaylarcasına ve arka çıkararcasına hiçbir suretle herhangi bir soruşturma veya uyarı-uzaklaştırma yapmamaları nedeniyle artık can güvenliğimizde tehlike altına girmiştir. Bu nedenle oluşturacağınız bir heyetle burada yaşananları araştırmanızı bizler ve saldırıya maruz kalan arkadaşımızla görüşmenizi, gerekli raporları düzenleyerek, gerekli yasal işlemleri başlatmanızı ve bu konuda İ. A. arkadaşıma gerekli hukuki rehberlik ve yardımcı yapmanızı talep ediyorum.”

- **(Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK’ndan 26.09.2023 tarihinde n fax ile İHD Genel Merkezine**

başvuruda bulunan İ. A.;

“Merhaba. ... Bana karşı yapılan bir insan hakları ihlalini ve hukuk dışı keyfi yaklaşımı sizlerle paylaşmak istiyorum. 14.09.2023 tarihinde 3.00-3.30 gibi, rahatsız olduğumdan dolayı revire çıkarıldım. Revir bölümünde tedavi olmak için sıramı bekliyordum. Revir bölümünde tadilat işi yapılmaktaydı. Tadilat işinde çalışan bir personel bir iki sefer yanımda geçip geldi. Ardından bana “Yine mi geldin?” diye sordu. Bu cezaevine yeni geldiğimi belirttim. Ardından bana “Ne suç işledin?” dedi. Hiçbir suç işlemediğimi söyledim. Bana “hangi suçtan dolayı cezaevindesin, ne ceza aldın?” diye sordun. Siyasi davalarımın dolaylı cezaevinde olduğumu, bana ağırlaştırılmış müebbet verildiğini, yaş küçüklüğümün 21 yıla indirildiğini söyledim. Bunları söyler söylemez personel bana ağza alınmayacak küfretmeye başladı, anneme küfretti, hakaretlerde bulundu. Kendisine “niye bana küfür ve hakaretlerde bulunuyorsunuz? Sizinle hiçbir ilgim de olmamış” dedim. Personel üzerime gelerek bana bağırarak “konuşma lan, konuşma” gibi elini çeneme attı, çenemi sıktı. Kendisine “niye bana böyle davranıyorsunuz durup dururken? Dedim. Çenemi biraz daha sıktı. Ardından çenemi bıraktı. Hakaret ve küfürlerini sürdürerek gitti. Beni revire çıkaran personel de oradaydı. Kollarını birbirine dolamıştı. Fakat kendisinin yanında bile sebepsiz bunlar yapılırken hiçbir müdahalede bulunmadı, hatta bunlar gerçekleşirken 2-3 infaz koruma personeli revir koridorundan geçer gibi gelip bakmakla yetindiler. Orada kamera var mı, yok mu bilmiyorum. Beni revire çıkaran (odadan çıkarılışımdan odaya getirilişime kadar yanımdan hiç ayrılmayan) memura, baş memuru çağırmasını söyledim. Fakat kendisi “Baş memur buraya gelmez” dedi. Revirde işim bittikten sonra odama gelirken memura; “sizin sorumluluğunuzda revire çıktım, gözünüzün önünde bana ne yapıldığını gördünüz. Beni baş memurluğa götürün” dedim. Memur “ben yeni bir memurum, sana tavsiyem İbrahim, uğraşma onunla” dedi. Memur bu söylemiyle bana sözlü saldırı ve fiziki saldırıda bulunan personeli kastetti. Kendisine kim olduğunu, personel mi olduğunu sorduğumda cevabı “mahkum olsaydı sana öyle yaklaşabilir miydi? şeklinde oldu. İnfaz Koruma memurunun bu cevapları tüm gerçeklikleri ortaya koymaktadır. Bana karşı böyle bir yaklaşımda bulunan personelin isminin ne olduğunu, kim olduğunu bilmiyorum ve ilk defa görüyorum. Bu saldırının kimliğime karşı yapılmış olduğu açıktır. Bana karşı yapılan bu hukuk dışı, keyfi yaklaşım bir insan hakkı ihlalidir. Tedavi her insan ve her canlı için olması gereken bir temel hak ve ihtiyaçtır. Bu konunun üzerinde duracağınıza inanıyorum. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. “

- **Tekirdağ F Tipi CİK'nda tutulan Y için 26.09.2023 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine giderek yazılı başvuruda bulunan M. Ş. Y.:**

“Oğlum Tekirdağ F Tipi Kapalı hapisanesinde hükümlü olarak tutulmaktadır. Onun öncesinde Batman cezaevinde tutulmaktaydı. Batman'dan Tekirdağ'a sürgün edildi. Oğlumla konuştuğumda bana tek kişilik hücreye alındığını söyledi. Nedenini sorduğumda cezaevi görevlilerinin bir açıklama yapmadığını söyledi. Oğlumun psikolojisinin tek kişilik hücrede tutulmasından ötürü iyi olmadığını düşünüyorum. Bana burada tek başıma uyuyamıyorum diyor. Batman'dan Tekirdağ'a sürgün edildiği için maddi durumumdan ötürü gidip geremiyorum. Oğlum 7 yıldır cezaevinde tutuluyor. Oğlumun psikolojisinin hem tek kişilik hücrede tutulmasından hem de maddi zorluklardan dolayı gidemediğimiz için ailesini göremediğinden ötürü yerinde değil. Kendine zarar vermesinden korkuyorum. İntihar etmesinden korkuyorum. Oğlumun psikolojisinin yerinde olmadığına dair rapor için heyet karşısına çıkmasını istiyorum. Oğlumun tek kişilik hücreden koğuşa alınmasını istiyorum. Oğlumu uzak olduğu için göremiyorum. En son bir yıl önce gidebilmişim. Bu durum maddi ve manevi olarak beni olumsuz anlamda etkiliyor. Oğlumun tek kişilik hücreden koğuşa alınması için ve tekrar Diyarbakır'a veya çevre şehirlere sevki için derneğinizden ilgili girişimlerde bulunmasını ve hukuki destek sunulmasını talep ediyorum.”

- **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK'dan 26.09.2023 tarihinde fax ile İHD Genel Merkezine başvuruda bulunan M. E.:**

“Merhaba ... çalışmalarımızı başarılar diliyorum. Daha önce de farklı tarihlerde bulunduğum hapisanenin hem genel durumuyla hem de spesifik kimi uygulamalarla ilgili derneğimize ben ve diğer arkadaşlarım yazmıştı. Bunun sonucunda derneğiniz özel bir duyarlılık göstermişti. Ancak cezaevi idaresi o zamanlar olduğu gibi bugün de aynı uygulamalarda ısrar etmektedir. Özellikle başka bir cezaevinden buraya sürgün gelen her arkadaşımıza bugüne kadar istisnasız çıplak arama dayatıldı. Kabul edilmeyince de sözlü ve fiziki şiddet, işkenceye başvuruldu. Cezaevinde görevli gardiyanların provokatif yaklaşımı ve onur kırıcı üslupları hiç eksik olmadı. Bu faksı size yazmamın temel nedeni hapisane idaresinin temel nedeni hapisane idaresinin genel yaklaşımlarından ziyade 14.09.2023 tarihinde bir gardiyanın, arkadaşım İ. A.'a uyguladığı sözlü hakaret ve ardından uyguladığı fiziksel müdahaleyle ilgilidir. Yukarıda belirttiğim tarihte arkadaşım İ. A., revire çıkartıldığı sırada bir gardiyanın hakaretvari küfürvari söylemlerle sebepsiz yere arkadaşımıza sataşmaya başlıyor. Bunun üzerine arkadaşımız da gardiyana üsluplarına dikkat etmesini, kendisine

küfredemeyeceğini söyleyince bunun üzerine gardiyan, arkadaşımızın boğazına sarılarak ve sıkarak küfür ve hakaret dozajını da arttırarak arkadaşımız işkence yapmaya başlıyor. İdarenin ve haliyle gardiyanların bu tür yaklaşımları yeni değil. Çok uzun bir süredir bu durum devam etmektedir. Açıkçası bu durum bizlerin güvenliğini tehdit etmektedir. Bu durumu defalarca cezaevi idaresine bildirmemize rağmen hiçbir tedbir almadılar, alacak gibi de durmuyorlar. Tam tersi böyle yaparak ... ediyorlar. Hatta bir politika haline getirmek istiyorlar. Derneğinizden talebim bu durumu dikkate alarak daha güçlü bir duyarlılık ve dayanışma göstermenizdir. Mümkünse bulunduğumuz cezaevine bir heyet göndererek olanları bizzat bizden detaylı olarak dinlemenizi talep ediyorum. Buradaki durumun kamuoyuna mal edilmesi de son derece önemlidir. Bu çerçevede gerekli duyarlılığı göstereceğinize inanıyor tekrardan çalışmalarınızda başarılar diliyorum.”

- **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi CİK’nda tutulan M. Ş. A. İçin 28.09.2023 tarihinde Van şubemize giderek yazılı başvuruda bulunan R. A.:**

“Diş ağrısı nedeniyle hastaneye sevki yapılmış. Kelepçeli şekilde dişini çektirmek istemişler kardeşim Mehmet Şerif bu şekilde diş çektirmeyeceğini kelepçeyi çıkarmalarını istemiş ancak hastaneye götürülen kolluk ve gardiyanlar kelepçeyi çıkarmayı red ettikleri gibi yaşanan arbededen dolayı oluşan darp nedeniyle kardeşimin çenesi kırılmıştır. Kardeşim hükümlü olduğu için ihtiyaç halinde avukatı K. T.’ten yetki belgesi alınabilir. Kardeşimin hapisanede ziyaret edilmesini ve yaşanan durumla alakalı ilgililerle görüşülmesini, yetkili mercilere başvuru yapılmasını kamuoyu ve tarafımıza bilgilendirme yapılmasını talep ediyorum”.

- **Marmara 5 Nolu L Tipi CİK’ndan 30.09.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan E. E.:**

“1990’dan itibaren Adana’da ikamet ediyordum. %71, %74, %64 ve %58 oranlı olmak üzere 4 adet engelli raporum vardır. Ayrıca rahatsızlıklarımdan dolayı merdivensiz ve düz zeminde kalmam gerektiğine dönük sağlık kurulu raporumda vardır. 24.09.2020 tarihinde engelli durumuma istinaden AYM’nin tedbir kararıyla İzmir-Şakran T-2 cezaevinden bulunduğum bu cezaevine sevk edildim.

Ben 23.02.2016 yılında Rojova’ya gidip geldiğim iddiasıyla 10 yıl ağır cezaya çarptırıldım. Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kaldığım 9 ayda 16-17 adet disiplin cezası verildi bana. O dönem 2016 yılında çok ciddi hak ihlalleri olmuş, kamuoyuna da yansımıştı.

Keyfi yönelimlere karşı durduğum ve oraya yeni atanan ve daha önce Adan E tipinde davalık olduğum ve bunun hıncıyla bana yönelene bir başgardıyanın saldırısı nedeniyle çok ağır bir işkenceye maruz kaldım ve başıma aldığım darbeler nedeniyle vertigo hastalığı bende oluştu. 2 defa süngerli odaya işkence edilerek konuldum. yaptığım şikayetlere kısa sürede red cevabı verildiği gibi bana karşı da davalar açıldı hem de hücre cezaları verildi. Hukuksuz bana verilen 4 hücre cezası nedeniyle infazım yakıldı. Aldığım 10 yıllık cezanın 4'te 3'ünü yani 7 buçuk yılını yatıp 22 Ağustos'ta tahliye olmam gerekirken 21 Eylül 2023 tarihinde (bir ay gecikmeli olarak) tarafıma infazımın yakıldığını, 4 hücre cezamızın olduğu ve koşullu salıverilmeden yararlanamayacağım, 22.02.2026 yılında ancak tahliye olabileceğim bildirildi.

Ben normalde engelli bir bireyim ve hücre cezası almamam, yerine görüş cezası verilmesi gerekiyordu. Hücre cezası verilirken öncelikle sağlık kuruluna çıkarılıp hücrede kalabilir miyim kalamaz mıyım tespit edilip öyle karara gidilmesi gerekiyordu ama bunlar yapılmadığı gibi iki görüş cezam dahi hücre cezasına çevrilip 2 olan hücre cezam 4 yapıldı. Bunun yanında bu hücre cezalarım 15 ay olaydan sonra ben İzmir Şakran T-2 cezaevinde gittikten sonra açıldı. Bu disiplin soruşturmaları yönünden zaman aşımını teşkil ediyordu ama buna rağmen hücre cezaları uygulandı esas alındı e infazım yakıldı. Düşünebiliyor musunuz engelli ve hücrede kalamayan birine hücre cezası verilip infazı yakılıyor. Engelli bir bireyin dahi infazı yakılıyor. Hem de işkence görüp darp raporu olmasına rağmen suçlu görülüp hücre cezası veriliyor.

Ben şu an 7 yıl 7 aydır cezaevindeyim. 9 ay kaldığım F tipinde 16-17 tane "disiplin cezası" verildi bana ama 7 yıl civarı kaldığım T ve L tiplerinde birkaç tane ancak disiplin cezası aldım. O da halay çekme, açlık grevi gibi nedenlerle. Ama F tipinde hem saldırı hem de disiplin cezası oldu hep. F tipinin farklılığı ve yarattığı mağduriyet bu şekil iyi anlaşılıyor değil mi? Ve şu an 3'ten fazla hücre cezasıyla infazı yakılan mahpusların %99'u hem F tiplerinde. Bu hücre cezalarını alanlar orda kalanlardır zamanında. Bir nevi hem infaz yasası mağduru hem de F tipi mağduruyum. Ve birden fazla rahatsızlığı, hastalığı olan bir engelliyim. İHD olarak mağduriyetimi bilmenizi istedim. "

▪ **Kavak Samsun S Tipi CİK'ndan 30.09.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan Ö. Ö.:**

"Ben 22.01.2016'dan beri cezaevindeyim. Diyarbakır D Tipi Osmaniye 2 Nolu T Tipi, Tarsus T Tipi, Kayseri 2 Nolu T ipi ve Türkoğlu 1 Nolu L Tipi cezaevlerinde kaldım. 8 yıl olacak cezaevindeyim. Bu belirtmiş olduğum cezaevlerinde şahsıma ait olan buzdolabı mini Beko marka, vantilatör Baks marka, plastik komidin, plastik sandalye, plastik sehpa ve daha birçok araç gereç eşyalarım vardı

ve kullanıyordum. Bu cezaevlerini zorunu her seferinde zorunu nakil sebebiyle gezmiş oldum. Her zorunlu nakil olduğumda cezaevi aracı olarak bilinen ring aracında yer olmadığı gerekçesi ile bir takım eşyalarım kargo yolu ile bana gönderileceği söylenmiş ve gönderilmiştir. Kargo ücreti ise zorunlu nakil olduğumdan dolayı her seferinde yapmış olduğum başvuru sonucunda devlet hazinesinden ödeme yapılarak eşyalarım sağlam ve eksiksiz tarafıma verilmiştir. Ancak son olarak tüm ülkenin yüreğini yakan büyük deprem felaketi sebebiyle Türkoğlu Maraş 1 Nolu L Tipi cezaevinden zorunlu nakil edildim. Bu belirtmiş eşyalarım gönderileceği söylesen de 7 aylık bir süre zarfı geçmesine rağmen hala gönderilmemiştir. Yapmış olduğum onca başvuruya rağmen kurumdan ve savcılıklardan gelen cevap kişinin ismi yazılı eşya kurumumuzda bulunmamaktadır cevabı kopyala yapıştır misali bana resmi evrak ile belirtiliyor. Ceza Tevkif Evleri, Adalet Bakanlığı ve Savcılıklara yaptığım başvurular neticesinde bu sefer eşyalarımın dair resmi evrak istiyorlar. Özel eşyalarımın da olduğu aile fotoğrafları ve Anayasaya yaptığım 4 başvurunun örnekleri de olmak üzere birçok özel eşyalarımın bir kova dolusu gönderilmemiştir. Ve sunacağım herhangi bir resmi belge yoktur. Yukarıda belirttiğim cezaevlerinde adıma Uyp' ta kayıtlı olan ya da olması gereken eşyalar inkar edilmektedir. Gerekçe ise resmi evrak ya da fatura istenmektedir. 8 yıl önce aldığım bu belirttiğim eşyaların faturaları maalesef yoktur. 400 TL'ye aldığım buzdolabı şimdi 5 bin TL'dir. Gerçekten çok mağdurum. İki çocuk babasıyım oğlum 11 yaşında kızım 10 yaşında. Okul okuyorlar. Ekonomik kriz resmen beni intihara sürüklerken çocuklarım için tüm sorun ve sıkıntılara göğüs gerip geriye kalan cezamı infaz etmeye çalışıyorum. Ancak bu hak mahrumiyeti beni bitkin düşürüyor, psikolojik olarak çökmeme sebep oluyor. Aşırı düşünce ve stresten dolayı 01.09.2023'ye anjiyo ameliyatı oldum ve yaşım daha 32'dir. Başvurmadığım yer kalmadı Ceza Tevkif Evlerine defalarca başvuru yaptım. Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi cezaevinden Ekim 2021'de zorunlu nakil olduğumda eşyalarım arkamdan gönderileceği söyledi. Geldiğim Türkoğlu 1 nolu L Tipi cezaevine 1 ay sonra gönderilen eşyalarımın önce ücreti benden talep edilmişti. K. K. da dahil olmak üzere birçok siyasi milletvekilleri ve ceza Tevkif Evlerine yazdığım mektup ve başvuru neticesinde bu belirttiğim eşyalarımın ücreti devlet hazinesinden ödeme yapılarak Türkoğlu L Tipi cezaevinde tarafıma verildi. Türkoğlu cezaevinde koşullarda buzdolabı, vantilatör bulunduğundan dolayı emanet eşya bölümünde adıma kayıt altına alınmıştır. Plastik komidin zaten baştan beri kullanımı yasak olduğu söylenip bana hiç verilmeden depoda adıma kayıtlı hale getirilmiştir. Deprem felaketi nedeniyle herhangi bir yıkım yahut bir isyan söz konusu olmamıştır. Bir takım eşyalarım bana gönderildi. Bu gönderilen eşyaların içinde vantilatörün kumandası da vardır. Yani vantilatörün

kendisi yok deniliyor ancak kumandası gönderilmiştir. 30 TL'ye 2016'da aldığım plastik sandalye şu an 225 TL'dir. Plastik komidin 2017'de 40 TL'ye almıştım şu an 240 TL'dir. Maddi durumum hiç yoktur. İnanın bu mektup ücreti dahi beni zorlamaktadır. Babam emeklidir. Çocuklarım zar zor okutuyorlar. Ceza infaz rejiminde yaşadığım sıkıntılar bir kenara bırakıyorum. Artık maddi sıkıntılar ön planda bir adet 3 bıçaklı tıraş bıçağını 25 TL'ye alıyorum. 1 adet banyo sabunu 28 TL'ye alıyorum, alıyoruz.

Son olarak net olmak üzere gelmeyen, gönderilmeyen eşyalarım şunlardır;

- 1 adet Beko marka buzdolabı (mini)
- 1 adet plastik komidin
- 1 adet plastik sehpa, 1 adet plastik sandalye
- 1 adet vantilatör Raks marka (siyah) uzaktan kumandalı (dijital)
- 6 adet özel üniversite ders kitapları (kırmızı kapaklı)
- 1 adet çöp kovası dolusu özel eşyalarım
- 1 adet plastik çamaşır leğeni
- 1 adet kuş kafesi ve kuş yuvası

Depremden bir ay önce 196 TL'ye aldığım futbol topu da dahil. Sayın İnsan Hakları savunucularımız inanın bu tür sorunlardan çok daha önemli olan sorunlardan dolayı yoğun olduğunuzu az çok tahmin edebiliyorum. Eminim ki bu ekonomik sıkıntıların olduğu dönemde beni anlayış ile karşılıyorsunuz. Son olarak açıklamak gerekir ki, yaşanan büyük deprem felaketi nedeniyle 1 Nolu L Tipi Türkoğlu/Kahramanmaraş cezaevinden zorunlu olarak nakil edildiğim ve şu an bulunduğum Kavak S Tipi cezaevinde gönderilmeyen eşyalarımın dolayısı ile yukarıda belirtmiş olduğum eşyalarımın talebi için yardımcı olmanı istiyorum. Saygılarımla.”

▪ **Malatya Akçadağ T Tipi CİK'ndan 30.09.2023 tarihinde fax ile başvuruda bulunan M. Y.:**

“Evet, sevgili dostlar gönderdiğiniz mektubu ve K.O.K.'ye başvuru formunu aldım elinize, dilinize, emeğinize ve yüreklerinize sağlık sonsuz teşekkürler. Ben formu doldurdum bu faksla aynı gün taahhütlü olarak adresine gönderdim. Bu konuda bilginiz olsun. Ben biraz burayla ilgili bir iki şey yazmak istiyorum. Bu hapishaneye yeni bir aile hekimi olan bir kadın doktor atanmış. Ben bu hapishaneye ilk geldiğimde haftada bir revir vardı. Buranın eski doktoru çok iyi bir hekimdi en

azından revire çıktığında seni muayene ediyordu. Düzenli olarak kullandığın ilaçları dilekçe yazdığında ilaçlarını sana gönderiyordu şimdi ise doktor hanım reviri üç haftada bir yaptı. Eğer rahatsızlanırsan ün hafta bekleyeceksin zaten bu üç haftaya kadar ölmesen seni çağıracaktır. Ayrıca doktorla hasta arasındaki mahremiyet diye bir şey yok. Sen revire gittiğinde muayenenin olduğu yerde seni muayene etmiyor. Personelin önünde sana üstünü çıkart diyor. Sözde muayene edecek doktor senden beş metre uzakta kalıyor seni muayene ediyor. Mübarekten şahin gözü var bir metrede avını görüyor misali. Ayrıca seni hiç muayene etmeden rahatsızlıklarını anlatıyorsun eğer doktor hanım morali yerindeyse seni kullandığın ilaçları değişik doktor hangi ilaç şirketiyle anlaşmışsa o ilaçları yazıyor. Ayrıca çok gereksiz yere tutsaklarla tartışıyor yani anlayacağınız mesleki ahlak ilkelerine göre değil atik olmayan yaklaşımlar sergiliyor. Ben bu konuya vasimin aracılığıyla milletvekillerine de iletmesini meclis açıldığında mecliste de dile getirmelerini isteyeceğim. “

- **Gebze Kadın Kapalı CİK’ndan 30.09.2023 tarihinde mektupla başvuruda bulunan B. K.:** “

“Meclisin açılmasıyla birlikte yasal düzenleme tartışmaları olacağı belirtiliyor. Bizlerde konuya dair düşüncelerimizi paylaşmak istiyoruz.

Hukuk, adalet, bütün insanlığın istemidir. Ancak ülkemizde, yargıya, yasaya ve adalete güven zayıflamıştır. Uzun bir süreden beridir ülkemizdeki adliye kapıları adaletin değil, eşitsizliğin, hukuksuzluğun dağıtım kurumları olmuştur. Çünkü hukukun üstünlüğü ilkesi hala darbe anayasanın gölgesindedir.

1980 darbesi ile oluşturulan yasalar çeşitli dönemlerde hükümetler tarafından, evrensel insan hakları normlarını uygulamaya çalışmışsa da bu girişimler sadece adli yargılamalarda belirli sonuçlar doğurmuştur. Politik davalarda ise TMK (Terörle Mücadele Kanunu) nedeniyle adaletsiz ve hukuksuz sonuçlar vermeye devam etmiştir. 1980 ve 1990’larla birlikte haksızlığa, hukuksuzluğa, ayrımcılığa, eşitsizliğe karşı çıkan veya karşı çıktığı varsayılan on binlerce insan gözaltına alınmış, ağır işkencelere, insanlık dışı uygulamalara maruz bırakılmıştır. Bu insanlar mevcut darbe hukukuna bile ihlal eden DGM (Devlet Güvenlik Mahkemesi)lerde yargılanmıştır. Bu mahkemeler başta idam olmak üzere ömür boyu ve çeşitli cezalar vermiştir. Binlerce insan bu mahkemelerde hukuksuz, delilsiz hiçbir yasal dayanağı bulunmayan cezalara çarptırılmıştır. Süreç içerisinde bu mahkemeler belirttiğimiz bu nedenlerden ötürü kaldırılmıştır. Ancak hukuksuz, adaletsiz sonuçları ortadan kaldırılmamıştır. AİHM binlerce DGM dosyalarına adil yargılama hususunda hak ihlali

vermesine rağmen var olan kararların uygulanmasına devam edilmiştir. Bunun sonucunda da binlerce insan hukuksuz bir şekilde kesintisiz 30 yıl boyunca yüksek güvenli cezaevlerinde tutulmuştur. Ve bu durum halen devam etmektedir. Aynı yasalar üzerine temellendirilen yeni mahkemeler ise şekilsel bir değişimin ötesine geçememiştir. DGM'ler yargılama yetkisini özel yetkili mahkemelere devretmiştir. Özel yetkili ağır ceza mahkemeleri de aynı hususlardan dolayı Ağır Ceza mahkemelerine dönüşmüştür. Bu mahkemelerin yargı mensupları ise bugün çoğunluğu FETÖ davasından hüküm giymiştir. Ağır ceza mahkemelerinin aldığı kararlar DGM kararlarını dahi gölgede bırakabilmiştir. Örneğin ağır ceza mahkemeleri binlerce insana 1'den fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verebilmiştir. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasında süre yoktur. Kişi ömür boyu cezaevinde tutulmaktadır. Ağır ceza mahkemeleri sadece hukuk dışı değil insan ömrü bakımından bilim dışı kararlarda almıştır. Bir insanın 10 tane ömrü varmış gibi 10 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılması bunun somut bir örneğidir. Öncesi ağır ceza mahkemeleri de politik dosyalarda tıpkı DGM'lerde olduğu gibi yeterli bir delil ve yetkin bir soruşturma oluşturmadan binlerce dosyayı ağır hapis cezalarıyla sonuçlandırmıştır ve halen böyle sonuçlandırılmaktadır. Son yıllarda kurulan AYM (Anayasa Mahkemesi) de yasalar el vermediğinden bu hukuksuz sonuçları ortadan kaldırmamıştır. TMK başta olmak üzere birçok yasa mahkemelerin adliği hukuksuz kararların temeli olmuştur.

Tüm bunların sonucunda on binlerce politik tutuklu verilen ağır cezalar nedeniyle cezaevlerinde tutulmuştur ve tutulmaktadır. Mahkemelerin aldığı kararlara eklenen yasa ve uygulamalar politik tutukluların koşullarını her geçen gün ağırlaştırmaktadır; örtülü aflar, yasal düzenlemeler, denetimli serbestlik, infaz indirimleri, açık cezaevi hakkı hastalık ve yaş haddiyle yapılan ceza ertelemeleri, ev hapsi gibi düzenlemelerin hiçbirinden yararlandırılmamaktadır. Ayrıca yeni kurulan idare ve gözlem kurullarıyla mevcut yasaların imkan verdiği koşullu salıverme hakkı da engellenebilmektedir. Ve takdir yetkisi verilen bu kurullar çeşitli nedenlerle kişiyi cezaevinde kalma süresini uzatabilmektedir. Yani yeni bir hüküm verebilmektedir. Ayrıca disiplin cezaları gerekçe gösterilerek infazların yakılması söz konusu olmaktadır. Bunlarla beraber pek çok politik tutuklu kedilerine verilen cezaları cezaevinde ve adaletsizliği derinleştirmektedir.

Bu denli hukuksuz uygulamaları, tek başına birkaç yasal düzenlemenin ortadan kaldırılması mümkün olmamaktadır. 29 Ekim'de Cumhuriyetin 100. Yılı vesilesiyle bir yasal düzenleme yapılacağı ifade edilmektedir. Düşünülen bu düzenleme adli-politik hükümlü-tutuklu ayrımı

yapılmaksızın herkesi kapsayacak şekilde olmalıdır. Belirttiğimiz hukuksuzlukların kısmi de olsa izlerin silebilecek bir kapsam taşımaktadır. Ancak bu şekilde yapılacak yasanın em de adaleti mutlak anlamda sağlamayı hedefleyen bir yargı reformunun önüne açacaktır.

E- BASIN TARAMASI YOLUYLA TESPİT EDİLEN HAK İHLALLERİ ÖRNEKLERİ TEMMUZ,AĞUSTOS,EYLÜL 2023

TEMMUZ 2023

- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 4 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 6 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 8 Temmuz 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 11 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 12 Temmuz 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden İstanbul Marmara (Silivri) 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpuslara verilen yemeklerin yetersiz olduğu, kantin fiyatlarının yüksek olduğu öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 13 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 14 Temmuz 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden Kocaeli Gebze Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Gönül Erdoğan'ın tedavisinin yapılmadığı ve kemik erimesi hastalığı nedeniyle kullanması gereken egzersiz malzemelerinin kendisine verilmediği öğrenildi.

- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 14 Temmuz 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 15 Temmuz 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Şivekar Ataş'ın tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 18 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 20 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- İmralı Cezaevi'nde tutulan Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 21 Temmuz 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 25 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 27 Temmuz 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 28 Temmuz 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

AĞUSTOS 2023

- 31 Temmuz 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Marmara (Silivri) 9 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan 5 mahpus (Gülhan Kaya, Sinem Çelebi, Nadiye Gürbüz, Selvinaz Göçmez, Şükran Yaren Tuncer) hakkında Suruç Katliamı'nda yaşamını yitirenleri andıkları

gerekçesiyle disiplin soruşturması açıldığı ve soruşturma sonunda mahpuslara iletişim hakkından mahrum bırakma cezası verildiği öğrenildi. Cezanın süresi öğrenilemedi.

- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 1 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 2 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Marmara (Silivri) 9 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpusların tutulduğu kimi koşullarda fare olduğu ve bununla ilgili dilekçe ile yapılan başvurulara rağmen cezaevi idaresinin gerekli önlemleri almadığı öğrenildi.
- 3 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerde, İstanbul Marmara (Silivri) 9 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpuslardan iye bedelini ödemeleri istendiği ve bunu kabul etmeyen mahpusların cezaevi idaresi tarafından soruşturma açılmakla tehdit edildiği iddia edildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 3 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 7 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Ahmet Göğün isimli bir mahpusun tutulduğu koşunun avlusunda vücuduna isabet eden mermi çekirdeği ile yaralandığı öğrenildi.
- Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Marmara (Silivri) 9 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Kalender Polat isimli mahpusun istihbaratçı olduğunu söyleyen kişilerin ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmrallı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 4 Ağustos 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 8 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne L Tipi Cezaevi'nde koşullarda kapasitenin üstünde mahpus tutulduğu öğrenildi.
- 8 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne L Tipi Cezaevi'nde mahpusların revire ve hastaneye götürülmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 8 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilliği ile görüşmek için 10 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 9 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Elazığ Cezaevi'nde 8 mahpusun tutuldukları tek kişilik odalara giren bir başka mahpusun kesici aletli saldırısına maruz kaldığı ve yaralandığı öğrenildi.
- 12 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'nde tutulan Zuhâl Sürücü, Esra Soyaktaş, Hiyem Yolcu, Birgül Mızrak isimli mahpusların istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 11 Ağustos 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 14 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Edirne L Tipi Cezaevi'nde koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus olduğu, mahpuslara düzenli su verilmediği, gönderilen eşyaların mahpuslara geç teslim edildiği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilliği ile görüşmek için 15 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Marmara (Silivri) 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde mahpusların yanlarında bulundurabileceği kitap sayısının 7 ile sınırlandırıldığı, mahpusların yazdığı dilekçelere cezaevi idaresi tarafından yanıt verilmediği öğrenildi.
- Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Marmara (Silivri) 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde ayda sadece 1 kez revire çıkartıldığı öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilliği ile görüşmek için 17 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 20 Ağustos 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Düzce Çilimli T Tipi Cezaevi'nde tutulan ve tahliyesi mahkeme kararıyla kaldırılmış olan eski hücre cezaları nedeniyle ertelenen Resul Baltacı isimli mahpus hakkında cezaevinde ailesi ile birlikte çektirdiği resimleri tahliye olan başka bir mahpus aracılığıyla ailesine yollamaya çalıştığı gerekçesiyle

disiplin soruşturması açıldığı ve mahpusun soruşturma kapsamında disiplin cezası aldığı öğrenildi.

- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 18 Ağustos 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 22 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 24 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 25 Ağustos 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 29 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 31 Ağustos 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

EYLÜL 2023

- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 1 Eylül 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 5 Eylül 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Özgür Gündem gazetesiyle dayanışmak amacıyla bir günlük nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katıldığı gerekçesiyle hakkında açılan davada verilen cezanın

kesinleşmesi üzerine tutuklanan 78'liler Girişimi Sözcüsü Celalettin Can'a ilk olarak götürüldüğü İstanbul Metris 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde ilaç kullandığını belirtmesine rağmen 2 gün boyunca su ve yemek verilmediği öğrenildi. Haberde daha sonra götürüldüğü İstanbul Marmara (Silivri) Cezaevi'nde ise istediği mahpuslarla beraber kalama talebinin kabul edilmediği belirtildi.

- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 5 Eylül 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 7 Eylül 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 8 Eylül 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, 6 Eylül 2023 tarihinde İstanbul Marmara (Silivri) 1 Nolu L Tipi Cezaevinde 28 kişinin tutulduğu bir koğuşa 2 kişilik öğlen yemeği verildiği, mahpusların itiraz etmesi üzerine infaz koruma memurlarının yemeği yere döktüğü öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 8 Eylül 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 12 Eylül 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'nde tutulan Serpil Cabadan isimli mahpusun isteği ve iradesi dışında başka bir cezaevine sevk edildiği öğrenildi. Serpil Cabadan'ın hangi cezaevine sevk edildiği öğrenilemedi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 12 Eylül 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 14 Eylül 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 15 Eylül 2023 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Marmara (Silivri) 9 Nolu L Tipi Cezaevi'nde koğuştaki musluklardan akan suyun çamurlu, mahpuslara verilen yemeklerin az ve kalitesiz olduğu öğrenildi.

- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 15 Eylül 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 15 ve 22 Eylül 2023 tarihlerinde yapılan görüşme başvurularına Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 19 ve 21 Eylül 2023 tarihlerinde ayrı ayrı yapılan görüşme başvurularına Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 26 Eylül 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 28 Eylül 2023 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 29 Eylül 2023 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

.....0.....